

SOTILASAIKAKAUSLEHTI

05/2024

UPSEERILIITTO.FI

Rajavartiolaitos valvoo myös Naton itärajaa

– Rajavartiolaituksen päällikön haastattelu > [Sivu 26](#)

NATON HUIPPUKOKOUS / EU:N YHTEINEN PUOLUSTUS / EUNAVFOR ASPIDES

TOIMITUS

Julkaisija

Upseeriliitto ry
www.upseeriliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Martti Lehto
puh. 040 525 6630
lehto.martti@kolumbus.fi

Toimitussihteeri, lehden taitto

Marko Varama
puh. 040 844 8255
varama@upseeriliitto.fi

Toimittajat

2. pääkirjoitus – Ville Viita
Historia – Ohto Manninen
Polttopiste – J-A Puistola
Sotatekniikka – Jyri Kosola

Toimituksen osoite

Laivastokatu 1 B, 00160 Helsinki

Ilmoitustilan myynti

Juha Halminen
puh. 050 592 2722
Hämeentie 7, 30100 Forssa
juha.halminen@mediaosasto.fi

Tilaushinnat

Vuosikerta 6 numeroa) 40 euroa.
Irtotilaukset 8 euroa +
postimaksu.
Osoitteenmuutokset ja tilaukset:
Toimituksen sihteeri Erja Elopuro
puh. 040 537 1799
elopuro@upseeriliitto.fi

Aikakausmedia ry:n jäsen
ISSN 0038-1675

Kansikuva: Rajavartiolaitoksen
päällikkö, kenraaliluutnantti
Pasi Kostamovaara
Kuva: Jorma Komulainen

99. vuosikerta
Numero 1017

AO-Paino 2024

SOTILASAIKAKAUSLEHTI 05/2024

> SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUKSET

Voiko tekoälyn käyttöä hallita? > s. 5

Martti Lehto, päätoimittaja

Kadetit kysyvät – puheenjohtaja vastaa > s. 7

Ville Viita, puheenjohtaja

EDUNVALVONTA

Osaajista on pidettävä kiinni > s. 9

Ammattitaitoinen upseeristo on keskeinen menestystekijä.

Upseeriliiton valmiuksien kehittäminen > s. 12

Nato-palvelussuhteen ehdot yhtenäistettävä > s. 14

Karhunpäättunnuksen (RVL) historiaa > s. 14

NOA-kokous Norjassa > s. 16

HENKILÖ

Upseeriliiton Rajaosasto – Hangosta Ivaloon.

Rajaosaston puheenjohtaja **Jari Lauri > s. 13**

KOLUMNIT

Niin toimit kuin harjoittelet > s. 19

Kaakkois-Suomen rajavartioston komentaja, eversti **Mika Rytkönen**

PALSTAT

Kirjat > s. 22

- Hannu Himanen: Missä enkelitkin pelkäävät.

Oskari > s. 37

Historia > s. 52

Kuka ohjaa sotahistorian tutkimusta?

Polttopiste > s. 54

Timantit voivat olla jokaisen parhaita ystäviä

Sotatekniikka > s. 55

Aluevalvonta ajan tasalle

Jäsenuutisia > s. 60

TEEMA: RAJAVARTIOLAITOS

> ARTIKKELIT

Rajavartiolaitoksen päällikön haastattelu

Rajavartiolaitos huolehtii Nato-jäsenyyteen liittyvistä isäntämaatukitehtävistä ja sen sotilaalliset suorituskyvyt integroidaan osaksi Naton yhteistä puolustusta
> s. 26

Rajavartiolaitos tänään

– Honkaisten pirttien henki elää edelleen.
> s. 30

Naton huippukokous – mitä jäi käteen?

Heinäkuussa 2024 pidettiin Washingtonissa 75-vuotiaan Naton juhlakokous.
> s. 32

Euroopan välineet yhteisen puolustuksen tueksi

Euroopan unionilla on paljon erilaisia instrumentteja ja organisaatioita turvallisuuden tukemiseksi.
> s. 38

Eunavfor ASPIDES

EU:n operaatio Punaisellaamerellä kauppameriliikenteen suojaamiseksi.
> s. 46

WE ARMOR IT.™

Letters. Words. Codes. Coordinates. Orders.

Every moment vital information is transmitted around us and at risk. Enter MilDef. We create rugged IT solutions for the harshest conditions and most challenging environments, which prevent your information from being interrupted, intercepted or disrupted.

Put simply; we armor your IT, when and where the stakes are the highest.

Martti Lehto, eversti, ST

Voiko tekoälyn käyttöä hallita?

Yhdysvaltain presidentti **Joe Biden** antoi lokakuussa 2023 määräyksen (Executive Order 14110), jonka tavoitteena on tekoälyn turvallinen ja luotettava kehittäminen ja käyttö. Presidentin hallinto pitää erittäin tärkeänä tekoälyn kehittämisen ja käytön ohjaamista turvallisesti ja vastuullisesti liittovaltiotasolla. Määräyksessä hahmotellaan kahdeksan osa-aluetta tekoälyn käyttöönnotolle ja säätelylle Yhdysvalloissa. Alueita ovat turvallisuus, vastuullinen kilpailu, työntekijöiden tukeminen, tasa-arvon edistäminen, vahva kuluttajansuoja ja kansalaisvapauksien suojelu.

Presidentti Bidenin hallinto antoi tämän vuoden maaliskuussa liittovaltion virastoille uusia ohjeita siitä kuinka ne voivat ja eivät voi käyttää tekoälyä hallintotyössään. Ohjeen tarkoitus on pyrkiä varmistamaan tekoälyn turvallinen käyttö julkishallinnossa. Yhdysvallat haluaa antaa esimerkin hyvästä hallintotavasta ja tekoälystä.

Tässä valtion virastoille suunnatussa ohjeistuksessa pyritään löytämään tasapaino sekä tekoälyn riskien hallinnan että innovaatioihin kannustamisen välillä. Virastoihin tulee nimetä tekoälyjohtaja tehtävänään valvoa tekoälyohjeen täytäntöön panoa.

Aikaa annettiin todella vähän, valmista pitää olla joulukuun alkuun mennessä. Virastojen on osoitettava miten tekoälyteknologian testaus, seuranta ja vaikutusten arviointi toteutetaan. Tekoälyn käytön julkisuus ei koske kuitenkaan Puolustusministeriötä ja tiedustelupalveluita.

EU:n tekoälyasetus tuli voimaan 1.8.2024. EU:n uusi tekoälysäädös on kattava oikeudellinen kehys ja tavoitteena on edistää luotettavaa tekoälyä Euroopassa ja sen ulkopuolella varmistamal-

la, että tekoälyjärjestelmissä kunnioitetaan perusoikeuksia, turvallisuutta ja eettisiä periaatteita, ja puuttamalla erittäin tehokkaiden ja vaikuttavien tekoälymallien riskeihin.

Asetuksen tavoitteena on luoda yhdenmukaiset tekoälyn sisämarkkinat EU:hun sekä kannustaa tämän teknologian käyttöönottoon ja luoda innovointia ja investointeja tukeva ympäristö. Perustetavan Euroopan tekoälytoimiston keskeinen tehtävä on tekoälysäädöksen täytäntöönpano.

Yhdysvallat ja EU pyrkivät lainsäädännön ja regulaation avulla hallitsemaan tekoälyn kehittämistä, mutta generatiivisen tekoälyn ja laajojen kielimallien erittäin nopea kehitys muuttaa pelikenttää tavalla, jonka hallinnassa on vaikea pysyä perässä.

Tekoäly tuo perustavanlaatuisen muutoksen yritysten liiketoimintamalleihin, johtamiseen ja toiminnan suunnitteluun. Suuri muutos tulee kosemaan työtä ja sen tekemistä. Tekoälyn onnistunut käyttöönotto vaatii tekoälytyökalujen todellisten kyvykkyyksien kriittistä tarkastelua, eettisyyden ja puolueettomuuden arviointia sekä tekoälyalgoritmien mahdollisimman suurta avoimuutta.

Mutta kaikki eivät ole tässä mukana. Iso osa valtiollisista toimijoista ei ole tukemassa sääntöpohjaisia periaatteita. Yhdysvallat ja EU pyrkivät löytämään tasapainoisen toimintamallin tekoälyn avoimelle, luotettavalle ja eettiselle käytölle samalla, kun autoritaariset valtiot pyrkivät hallitsemaan kyvykkämpiä tekoälymalleja oman valtansa pönkittämiseksi. Tässä kehityksessä sääntöpohjainen tekoälyn hallintamalli joutuu valtavien haasteiden eteen voidakseen vahvistaa digikehityksen luotettavuutta ja turvallisuutta. ■

Millog

TOIMINTASI TURVAAJA.

Varmaa toimintaa kaluston koko elinjaksole.

MILLOG.FI

f y in | @Millog

Ville Viita, everstiluutnantti

Kadetit kysyivät – puheenjohtaja vastaa

Upseeriliitto tapasi 108. kadettikurssin ja 91. merikadettikurssin juuri ennen heidän valmistumistaan. Saimme valmistuvilta sotatieteiden kandidaateilta hyviä kysymyksiä ja lupasin vastata niihin pääkirjoituksessani.

Miten Upseeriliitto näkee Puolustusvoimien nykyisen henkilöstötilanteen?

–Puolustusministeri Jussi Niinistön (sin.) [plm. 2015–2019] käskemän selvityksen mukaan tarve oli vajaat 1600. Olemme laskeneet, että meillä on krooninen 300 upseerin vaje ja ulkomaan tehtävien lisääntyessä tarve on +500. Komentaja on nostanut esille huolen perusyksiköistä ja olemme siitä hyvin samaa mieltä.

Mitä toimia Upseeriliitto on tehnyt/on tekemässä tukeakseen upseereita ja heidän perheitään?

– Neuvotteluissa on saatu hyviä tuloksia kehittämällä siirtojen ehtoja kolmelle vuodelle. JSA 15 ja 16 tehtävät saatiin työaikalaskennan piiriin. Meripalvelun (valmiusvapaan) kokeilu oli onnistunut, viikosta sai vapaan. Nyt MP-työtä taas jatketaan. Olemme kehittäneet erilaisia malleja sotaharjoituksesta pääesikunnalle. Ulkomaan palvelukseen saatiin palkkausratkaisuihin, mutta perheen tukemisessa on vielä tekemistä.

Mikä on Upseeriliiton seuraava askel upseerien työhyvinvoinnin tukemisessa?

–Viesti kentältä on selvä myös liitolle: perhettä arvostetaan enemmän kuin aikaisemmin. Työ ja vapaa-aika on saatava tasapainoon.

Millaisia uudistuksia olette ajamassa Puolustusvoimien työaikalakiin?

–Laki on vanha, kekkosenaikainen, ei nykyaikainen, stubbinaikainen. Keskeisin ongelma upseerin

palautuminen työstään. Työaikasuojelua voidaan myös kehittää sopimuksilla ja olemme yrittäneet sitä kahdesti. Nyt, varsinkin tässä turvallisuustilanteessa, on tarpeellista jatkaa uudistamista yhdessä Puolustusvoimien kanssa.

Millaisia muutoksia Nato-jäsenyys on tuonut Upseeriliiton edunvalvonnan agendalle?

–Nato aiheuttaa nyt viimeistään tarpeen kehittää palautumista, vrt. kahden kuukauden laivasto-osaston ja Romanian operaation palvelus. Joukkorakenteen ehdot ovat seuraava iso neuvottelukysymys. Ulkomaan palvelus on liitolle painopistealue.

Mikä on Upseeriliiton todellinen hyöty nuorelle uudelle upseerille?

–Kova edunvalvonta, neuvonta ja oikeudellinen tuki ovat tärkein jäsenpalvelumme. Vain Upseeriliitto voi neuvotella upseereiden palvelussuhteen ehdoista ja vain Upseeriliitto voi neuvotella ja sopia yksittäisen upseerin puolesta.

Edunvalvontaa tehdään koko ajan. Viimeisin onnistuminen on Rajavartiolaitoksen nuorten upseerien palkankorotus.

Kentän ääni kuuluu liitossa. Juuri nyt vaikuttamme Puolustusvoimiin ja puolustusministeriin, jotta saamme konkreettisia ratkaisuja kadettien ja nuorten upseerien esille nostamiin asioihin.

PUOLUSTUSVOIMAT TARVITSEE LISÄÄ
SOTILAITA, TÄRÄYTTÄÄ KANSLIAPÄÄLLIKKÖ:
"VOI OLLA, ETTEIVÄT SADAT TULE RIITTÄMÄÄN."

[YLE UUTiset 9.9.2024]

Kasvu Suomessa jatkuu vahvana

Jo yli 75 vuoden ajan Suomi on ollut Saabille yksi tärkeimmistä yhteistyökumppaneista, ja käytössä olevien tuotteiden kirjo on tänäkin päivänä laaja; ohjuksista, aseista, tutkista ja johtamisjärjestelmistä aina edistyskellisiin koulutussimulaattoreihin.

Suomen merivoimien tekemien isojen tilauksien ja suuren maailmanlaajuisen tilauskannan ansiosta olemme kasvaneet voimakkaasti, ja meillä on jatkuva tarve rekrytoida osaavaa henkilöstöä maissa, joissa meillä on merkittävää toimintaa. Strategiamme on toimia "maailmanlaajuisesti, mutta paikallisesti" ja laajentaa tutkimus- ja kehitystyötä maihin, joissa on korkea teknologisen osaamisen taso. Siksi Suomi on yksi maista, joihin jatkossa keskitämme investointejamme ja kasvuaamme.

Lue lisää osoitteessa www.saab.fi

Osaajista on pidettävä kiinni

Rajavartiolaitos Ammattitaitoinen upseeristo on keskeinen menestystekijä.

Kilpailu osaavista turvallisuusalan ammattilaisista julkisen ja yksityisen sektorin välillä kiristyy.

HENKILÖSTÖN hyvinvointi ja pysyvyys ovat tekijöitä, jotka määrittävät Rajavartiolaitoksen työnantajakuvaa ja sitä kuinka houkuttelevana työnantajana Rajavartiolaitos näytetään oman henkilöstönsä keskuudessa.

KILPAILU ammattitaitoisesta henkilöstöstä on kiristynyt yksityisen sekä julkisen sektorin välillä. Siksi henkilöstön arvostus ja siihen panostaminen ovat korostuneessa asemassa.

Viime vuosina turvallisuusympäristössä tapahtuneet muutokset ovat aiheuttaneet Rajavartiolaitoksen upseeriston profiilin nousua yhteiskunnan eri sektoreilla. Tämä on lisännyt vetovoimaa myös Rajavartiolaitoksen ulkopuolelle.

Rajavartiolaitoksen upseerit ovat haluttuja työntekijöitä myös Rajavartiolaitoksen ulkopuolella, valtion muissa tehtävissä tai yksityisissä yrityksissä.

VALTION taloudellinen tilanne on tiukka ja sopeuttamistoimet näkyvät myös Rajavartiolaitoksen toiminnassa. On kuitenkin yksi asia, josta ei voida tinkiä, ja se on henkilöstö.

Palvelussuhteen ehtojen kehittäminen jatkuvan neuvottelun kautta, henkilöstön palkitseminen tekemällä henkilöstöä tukevia päätöksiä

myös virkaehtosopimusneuvotteluiden ulkopuolella on tässä asiassa kriittinen menestystekijä.

Aina ei ole välttämättömyys ”lyödä lisää rahaa tiskiinkin” vaan henkilöstön pysyvyyden ja hyvinvoinnin osalta voidaan tehdä myös aineettomia henkilöstöä tukevia päätöksiä. Erityisesti toimet upseeriston pysyvyyden varmistamiseksi voidaan saada aikaan yksittäisiä henkilöitä koskevilla positiivisilla henkilöstöpäätöksillä. Henkilöstön arvostus rakentuu yksilön arvostamisen kautta.

Ammattitaitoinen ja sitoutunut upseeristo on keskeinen menestystekijä Rajavartiolaitoksessa.

AKI JÄRVINEN
Rajavartiolaitoksen
pääluottamusmies

LEHTIKUVA

Ylipäällikön ensikerta ylentäjänä

TASAVALLAN PRESIDENTTI ALEXANDER STUBB ylensi ensimmäistä kertaa Maanpuolustuskorkeakoulusta valmistuneet 108.kadettikurssin ja 91.merikadettikurssin kadetit luutnanteiksi 30. elokuuta 2024.

KUVA: LISA HENTUNEN/ TASAVALLAN PRESIDENTIN KANSLIA

Liiton valmiuksien kehittäminen

Upseeriliitto Strategiassa määritetään koulutus tärkeäksi kehittämiskohteeksi.

UPSEERILIITON STRATEGIASSA on määritetty koulutuksen kehittämisen olevan merkittävä panostus jäsenistön hyväksi tehtävään edunvalvontaan. Sen tulee näkyä jatkossa entistä ammattitaitoisempaa luotamushenkilöstön työskentelynä paikallisesti ja alueellisesti sekä erityisesti jatkuvana vuorovaikutuksena sekä työnantajatahon että jäsenistön suuntaan.

PAIKALLISOSASTOJEN arjen toiminnan ja sen organisoinnin tukeminen on toinen merkittävä asia. Käytännön toimenpiteet aloitetaan osastojen puheenjohtajien kokoontumisella

Katajanokalle 22.10.2024 teemalla: *Osasto lähellä jäsentä*. Käynnistämme tuolloin osastojen johtokunnille suunnatun aineistotyöpajan. Päättämme aineistosta osastojen tarpeiden ja odotusten perusteella.

Haluamme, että jäsenemme tuntevat osastonsa ja vastaavasti osastomme tuntevat jäsenistönsä.

KOLMAS PÄÄLUOTTAMUSMIES keskittyy koulutukseen ja kansainvälisiin asioihin. Upseeriliitto sai kevään Puolustusvoimien tarkennetun virkaehtosopimusneuvottelun tuloksena kolmannen päätoimisen pääluottamusmiehen. Sopimus on sinänsä

merkittävä satsaus sekä työnantajalta että Upseeriliitolta. Pystymme vastaamaan jäsenistön tarpeisiin entistä paremmin.

Työtä on jaettavaksi asti, mutta ennen kaikkea uuden pääluottamusmiehemme työpanos kohdentuu kansainvälisten asioiden hoitamiseen, liiton järjestämän koulutuksen kehittämiseen sekä päätoimisen pääluottamusmiehen panostuksella Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskelevien upseerijäsentemme tukemiseen.

MIKA YLÖNEN
Edunvalvontapäällikkö

UPSEERILIITON STRATEGIAPOLKU VUOSILLE 2024–2027

Rajaosasto – Hangosta Ivaloon

Rajaosaston nykyinen puheenjohtaja majuri **Jari Lauri** on ollut mukana Upseeriliiton toiminnassa jo kahdella vuosikymmenellä.

RAJAOSASTON maantieteellinen kattavuus on Upseeriliiton suurimpia, ellei jopa suurin, sillä jäseniä on Suomenlahdelta ja Saaristomereltä Ivaloon ulottuvalla alueella.

Maantieteellinen hajonta tuo omat haasteensa luottamustoimissa mukana oleville, jotta kaikki jäsenet saavat tarvitsemansa tuen sekä tiedon. Osaston puheenjohtaja Jari Lauri tosin näkee laajan maantieteellisen alueen vahvuutena, koska erilaisista toimintaympäristöistä nousee erilaisia näkökulmia virkaehtosopimusneuvotteluissa huomioitavaksi.

Rajaosaston puheenjohtajuuden lisäksi Lauri toimii Upseeriliiton hallituksen varajäsenenä, päätoimisen pääluottamusmiehen varahenkilönä sekä pohjoisten rajavartiostojen (LR, KR ja P-KR) luottamusmiehenä. Lisäksi hän on toiminut Upseeriliiton liittovaltuutettuna.

HALU OLLA MUKANA kehittämässä Rajavartiolaitoksen palvelusuhteen ehtoja on Jari Laurille syntynyt jo virkauran alkuvuosina. Rajavartiostasemalla ja rajavartiostojen esikunnassa työskentelyn myötä on kasvanut ymmärrys siitä, että iso osa henkilöstöstä asuu muualla ja siten esimerkiksi työaikaan liittyvät virkaehtosopimukset ovat työssävihiyvyyden kannalta tärkeitä.

Upseeriliiton Rajaosaston toimialueena on koko Suomi.

Ymmärrys virkaehtosopimuksista ja niiden vaikutuksesta kehittyi uran alkuvuosina. Kadettikoulun antamat perusteet toimivat pohjana, mutta sopimusten käytännön soveltamisen voi oppia vasta työelämässä ollessaan.

Aika nopeasti Lauri törmäsi siihen tosiseikkaan, että on monia tapoja soveltaa virkaehtosopimuksia, ja aika useasti työnantajan edustajan, esihenkilön tai työntekijän näkemykset sopimusten tulkinnasta eroavat toisistaan. Jotta sopimuksia ja niiden tulkintoja voi tarkastella edes jollain tasolla objektiivisesti, on itse sopimusteksteihin perehdyttävä huolellisesti ja yksityiskohteisesti. On lisäksi ymmärrettävä neuvotteluissa käytyjen keskusteluiden vaikutus sopimustekstin muotoutumiseen.

UPSEERILIITON TARJOAMA koulutus luottamusmiehillä sekä kokoneemilta luottamusmiehiltä saatu tieto

nousi merkittävään rooliin, jotta sopimustekstien ymmärrys siirtyi vasta aloittaneiden luottamusmiesten ja myöskin jäsenistön käyttöön.

Vuosien saatossa tehty muutos Rajavartiolaitoksen luottamusmiesteksteeseen tosin vähensi luottamusmiesten määrää ja tuki jäsenistölle saattaa tulla oman hallintoyksikön sijaan toisen hallintoyksikön luottamusmieheltä.

Muutos vaatii ja vaatii edelleen aktiivista toimintaa luottamusmiehiltä, jotta laajalla maantieteellisellä alueella oleva jäsenistö saa sen tiedon, joka heille kuuluu. Lisäksi luottamusmiehen yksi keskeisistä tehtävistä on jäsenistön viestin eteenpäin vieminen palvelussuhteen ehtoista neuvottelevien henkilöiden tietoon.

Varsinkin nyt, kun toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa, jäsenistön tuottamalla tiedolla on suuri merkitys.

Nato-palvelussuhteen ehdot yhtenäistettävä

SAIMME LUKEA Sotilasaikakauslehdessä 4/2024 kokemuksia Naton rauhanajan puolustuksen tehtävistä, joihin Meri- ja Ilmavoimat ovat osallistuneet alkuvuoden aikana.

Operaatioiden palvelussuhteen ehdoissa oli samat perusteet, mutta toteutustapojen eroavaisuudet aiheuttivat sen, että henkilöstön kannalta lopputulema olikin hyvin erilainen. Joku voisi todeta, että jopa epätasa-arvoinen.

OTAMME HUOMIOON eri operaatioista kerättyjä kokemuksia, kun syksyn aikana jatkamme neuvotteluja Naton joukkorakenteen palvelussuhteen ehdoista puolustusministeriön kanssa.

Lähtökohtamme on se, että puolustushaarojen operaatioilla pitää olla yhtenevät palvelussuhteen ehdot. Haasteen aiheuttavat jo edellä mainitut puolustushaarojen operaatioiden toteutustapojen ja olosuhteiden eroavaisuudet.

Maavoimien operaatioista Nato-ympäristössä meillä ei edes ole vielä mistä ottaa oppia.

PÄÄTÖS TOTEUTTAA operaatiot kansainvälisen avunannon lainsäädäntöä ja sopimuksia soveltaen, kotimaan palvelussuhteen ehdoilla, oli huono. Siksi harkitsemme nyt vaihtoehtoja neuvottelujen jatkamiseksi toteutuneen Romanian operaation suhteen.

ON IKÄVÄÄ, että olemme olleet taas tilanteessa, jossa työnantajan kanssa reagoimme pikatilanteena eteen tulevaan toimintaan. Ikävää se on siksi, että uskomme meillä olleen mahdollisuudet ja samat perusteetkin aloittaa nyt käytäviä neuvotteluja jo vuosi sitten.

TOIVOMME, että nyt neuvottelut etenisivät pikaisesti, ettei syntyisi samanlaisia ristiriitatilanteita kuin maaliskuussa 2024 ja seuraaviin operaatioihin lähdetäisiin uusilla neuvotteluilla ja yhtenäisillä palvelussuhteen ehdoilla. Tosin kiire tässä tulee.

PETRI SOPPI
Puolustusvoimien pääluottamusmies

Karhunpäätunnuksen historiaa

RAJAVARTIOLAITOKSEN virallinen tunnuskuva on karhunpää, saatteenaan sitä vasten painautuneina kuusen havu ja miekka. Tunnuskuva tulee käyttää harkiten ja tunnusta kunnioittavalla huolellisuudella.

KARHUNPÄÄTUNNUS on saanut alkunsa 1930-luvun alkuvuosina, kun rajajääkäreille piti tehdä olkaintunnus sotilaspukuun. On hiukan epäselvää kuka sen alunperin suunnitteli. Lähteistä riippuen karhunpään "isänä" on mainittu eversti Oiva Willamo, Arvo Kotilainen tai majuri Aimo Karimo, joka suunnitteli myöhemmin rintamerkin.

Lähteet:
- Rajavartiolaitoksen graafinen ohjeisto
- Rajamuseo
- Komentajakapteeni (evp) Paul Karlen valokuva

Rajajääkärien olkaintunnus 1930-luvulta. Erotuksena Puolustusvoimien tunnuksista se piti ommella kiinni olkaimiin siinä olevien reikien avulla.

Rajavartiolaitoksen tunnus, jota käytetään nykyisin virkapuvuissa, virkamerkeissä, kalustossa, standaaareissa ja juhlallisissa tilanteissa sekä perinneikäytössä.

VARTIOLAIVA 2025

Rajavartiolaitoksessa on käynnissä Vartiolaiva 2025 -hanke. Hankkeella korvataan vanhentuvat ulkovartiolaivat kahdella Turva-luokan ulkovartiolaivalla. Uusien laivojen rakentaminen on nyt aloitettu ja ensimmäisen laivan on määrä valmistua vuonna 2025. Toinen laivoista valmistuu vuosi tämän jälkeen eli vuoden 2026 aikana. Uudet laivat tulevat olemaan käytössä 2050-luvulle saakka.

VARTIOLAIVA 2025

TUTKAJÄRJESTELMÄT

- Lämpökamerat
- Sensorit lähialueen havainnointiin
- Valvontatutka

MASSAEVAKUINTI

- Yli 400 ihmisen kapasiteetti
- Fast rescue -veneitä
- Helikopterilusta

ÖLJYNTORJUNTA

- Viiksimpuomi
- Öljypuomi
- Suuret keräystankit

ASEISTUS

- Remote Weapon Station
- Konekiväärit 30mm asti
- Ballistinen suoja

Pohjoismaiset upseerijärjestöt Norjassa – yhteisiä haasteita ja kansallisia eroja

Nordic Officers Association (NOA)

kokoontui tänä vuonna 25.–27.9. Oslossa.

MATKAN ALUKSI Norjan pääesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti **Margrethe Gjerde**, alusti Norjan asevoimien tilanteesta. Kesäkuussa parlamentissa yksimielisesti hyväksytty 'Puolustuslupaus', 51 miljardia euroa puolustukseen seuraavan 12 vuoden aikana, piti materiaalihankintojen lisäksi sisällään tavoitteet asevelvollisten, reserviläisten sekä palkatun henkilöstön määrän kasvattamisesta.

Kysyttäessä haasteista kenraali kertoi avoimesti palkan heikon kilpailukyvyn, työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisen sekä lyhytjanteisen urasuunnittelun olevan suurimmat kompastuskivet ihmisten

Norjan henkilöstöhaasteista kertoi kenraaliluutnantti Margrethe Gjerde.

rekrytoinnissa ja palveluksessa pitämässä. Myös takaisin värvätyvien upseerien siviilissä hankkiman koulutuksen ja kokemuksen arvioiminen tuotti haasteita. Ongelmat olivat keskustelun perusteella hyvin yhteispohjoismaisia.

SEURAAVAKSI SIIRRYMME nopeasti itse asiaan... eli 45 solmun nopeudella RHIB-veneillä Oslon vuonoa etelään.

Vuonon kapeimpaan kohtaan pääkaupungin puolustamiseksi 1853 valmistunut Oscarsborgin linnoitus tarjosi sopivan eristäytyneet puitteet keskittyä kolmen päivän ajan työntekoon.

TYÖRYHMIEN TEEMAT olivat tällä kertaa kansainvälisten tehtävien palvelussuhteen ehdot sekä upseerin uran pito- ja vetovoimatekijät. Benchmarking mielessä kansalliset tiedustelukysymyksemme keskittyivät Nato-tehtävien ja meripalveluksen ehtoihin sekä toteutustapoihin.

KUTEN SUOMESSA, muillakin maillo oli paljon jo kansallisia eroavaisuuksia kansainvälisten tehtävien ehdoissa riippuen tehtävästä. Karkeasti karrikoiden: norjalaisilla on Nato-tehtäviin oma sopimuksensa ja muihin ulkomaan tehtäviin toinen; ruotsalaiset neuvottelevat jokainen aina erikseen henkilökohtaisen sopimuksen; tanskalaisilla oli kolme eri vaihtoehtoa ulkomaille, mutta Nato-tehtäviin lähdetään kansainvälisesti höystetyillä kotimaan ehdoilla.

Siirtyminen mantereelta kokoussaarelle Oscarsborgin linnoitukselle sujui kiinteärunkoisilla kumiveneillä vauhdikkaasti.

JOTTA MAIDEN väliset erot saataisiin kaljaksi ja makkaraksi, otimme referenssipisteeksi Nato-tehtävään komennettavan everstiluutnantin, joka muuttaa Norfolkiin puolisonsa ja lapsensa kanssa. Vertailimme kansallisia palkkoja, työaika- ja muita korvauksia sekä kompensoitavia elinkustannuksia.

Taustakeskusteluiden ja taulukon perusteella suomalaiselle upseerille maksettava korvaus on vertailukel-

poinen muiden kanssa, mutta itselle maksettavaksi jäävät elinkustannukset ovat muita suuremmat. Pahimpana esimerkkinä lasten päivähoito sekä lapsen ja puolison mukaan ottamisesta maksettavat kompensatiot, jotka jäävät selkeästi jälkeen muiden maiden tasosta – lisäksi lapsimäärän kasvaessa ero moninkertaistuu. Muilla kotimaassa käynti lomamatkoilla tai esim. vanhempien menehtyessä korvattiin, eivätkä nor-

jalaiset maksa kuntaveroa asuessaan ulkomailla.

Emme ole palkassa pahalla takamatkalla, mutta etenkin perheelliseen upseerille ulkomaan tehtävien houkuttelevuudessa on vielä tehtävää. Tavoite on kuitenkin työnantajan kanssa yhteinen – saada parhaat miehet maailmalle –, mutta ratkaisun tulokulmassa on vielä eroa.

MARKUS HALME

Puolustusvoimien pääluottamusmies

Norfolkiin komennetun pohjoismaalaisen everstiluutnantin mukana lähtee puoliso ja yksi lapsi. Mitä maksetaan eri maissa?

				
TERVEYDENHUOLTO¹⁾	●	●	●	●
SUUNNITTELUMATKA	●	●	●	●
MUUTTO	●	●	●	●
MATKAVAKUUTUS	●	●	●	●
ASUMINEN	●	●	●	●
PÄIVÄHOITOMAKSUT	●	●	●	●
LASTEN KOULUMAKSUT	●	●	●	●
PUOLISOKOMPENSAATIO	465 €	1 400 €	2 550 €	1 434 €
LAPSIKOMPENSAATIO	200 € yhteensä	●	850 € / lapsi	507 € / lapsi
PUOLISON ELÄKEKOMP.	●	●	●	●
KOTIMAAN MATKA	-	1	2	1
LOMAMATKA	-	1	1	1
ELINKUSTANNUKSET (PVÄRAHA ml.)	2 670 €	2 100 €	4 807 €	1 267 €
ULKOMAANPALVELUSLISÄ	-	-	468 €	-
PALKKA	7 070 €	7 785 €	6 169 €	6 500 €
PÄIVYSTYS	●	●	●	●
YLITYÖT	●	●	●	●
HARJOITUSKORVAUS	●	●	●	●
VALMIUS	●	●	●	●
VEROTUS	kansallinen	kansallinen	n. -25 %	kansallinen
YHTEENSÄ	10 405 €	11 285 €	14 844 €	9 708 €

1) Hammashoito vain lapsille

Upseeriliitto hakee Pääesikunnan ja sen alaisten laitosten alueellista pääluottamusmiestä

Upseeriliitto hakee Pääesikunnassa tai sen alaisissa laitoksissa palvelevista upseereista uutta alueellista pääluottamusmiestä nykyisen tehtävänhoitajan siirtyessä reserviin. Alueellisen pääluottamusmiehen tehtävä täytetään 1.12.2024 lukien.

Valinnasta päätetään Upseeriliiton hallituksen marraskuun kokouksessa 26.11.2024.

Hakijan eduksi katsotaan aiempi kokemus luottamusmiestehtävistä Puolustusvoimissa sekä muu henkilöstö- ja palvelussuhdeasioihin liittyvä kokemus.

Hakijoiden on ilmoitettava, hakevatko he myös mahdollisesti avautuvaa alueellisen varapääluottamusmiehen tehtävää, mikäli nykyinen varapääluottamusmies valitaan alueellisen pääluottamusmiehen tehtävään.

Hakemukset ansioluetteloineen tulee lähettää 11.11.2024 klo 16.00 mennessä sähköpostitse osoitteisiin: toimisto@upseeriliitto.fi, soppi@upseeriliitto.fi, pynnonen@upseeriliitto.fi

Lisätietoja tehtävistä sekä muista valintaan liittyvistä asioista antavat:

pääluottamusmies **Tero Pynnönen**, pynnonen@upseeriliitto.fi / puhelin 0299 500 780,

pääluottamusmies **Petri Soppi**, soppi@upseeriliitto.fi / puhelin 0299 500 781.

Tulossa: Nato-seminaari "Defence Talks"

Verkkoseuraamisen linkki ilmoitetaan Upseeriliiton kotisivuilla lähempänä tilaisuutta

The poster for "Defence Talks" features a dark blue background. At the top, the title "Defence Talks" is written in large yellow letters, followed by the date "5.11.2024" and "Suomi ja Nato" in white. The central image shows two soldiers in camouflage gear from behind, looking out over a landscape. To the left is the NATO logo, and to the right is a map of Finland. Four circular portraits of speakers are arranged around the central image: Ville Viita (top left), Aaro Mäkelä (bottom left), Matti Pesu (top right), and Vesa Valtonen (bottom right). At the bottom, there are logos for the Finnish Defence Forces (Suomen Puolustusvoimat), the Ministry of Defence (Valtiovarainministeriö), and the Finnish Air Force (Ilmavoimat).

Mika Rytönen
Eversti
Kaakkois-Suomen rajavartioston komentaja

Niin toimit kuin harjoittelet

Seison Nuijamaan rajanylityspaikalla kymmenen metriä rajasta puolen yön jälkeen 18.11.2023. Rajan yli johtava tie on juuri suljettu betoniporsailta ja natolangalla. Olo on surrealistinen ja hetki historiallinen. Vieressäni seisoo tilannejohtajana toimiva rakapteeni. Yhdessä toteamme, että tähän meniin niin kuin harjoiteltiin.

Rajavartiolaitoksessa seurattiin tilanteen kehittymistä syksystä 2021 alkaen, kun Valko-Venäjä alkoi käyttää siirtolaisia hybridivaikuttamisen välineenä. Johtopäätös oli, että tarvitsemme lisää työkaluja mahdollisen vastaavan tilanteen hallintaan Suomen itärajalla. Lainsäädännön osalta tämä johti Rajavartiolakiin tehtyihin lisäyksiin rajanylityspaikan sulkemisesta ja kansainvälisen suojelun keskittämisestä.

Lisäksi Rajavartiolaitos kehitti poliisin tuella nopeassa tahdissa suorituskyvyn joukkojen hallintaan. Yhdenmukaisesti koulutettuja Rajavartiolaitoksen ja poliisin joukkoja tarvittiinkin jo viime vuoden lopulla itärajan sulkemisen yhteydessä. Toinen keskeinen havainto oli, että tarvitsemme rajalle esteaidan. Sitä rakennetaan itärajalle noin 200 km, josta 70 % Kaakkois-Suomen alueelle. Aidan kameravalvonta lisää huomattavasti tilannetietoisuuttamme ja aidan vieressä oleva tie parantaa reaktiokykyä. Itse aita on joukkojenhallintatilanteissa välttämätön.

Kaakkois-Suomen rajavartiosto järjesti viime vuonna kaksi suurta välineellistetyn maahantulon torjunnan harjoitusta, joihin osallistui joukkoja Rajavartiolaitoksen lisäksi kaikista

yhteistyöviranomaisista. Harjoitukset onnistuivat niin hyvin, että loppuvuoden kovassa tilanteessa tuli välillä tunne, onko tämä sittenkin harjoitus – omat joukot ja yhteistyöviranomaiset toimivat kuten oli harjoiteltu.

Tammikuun jälkeen tilanne rajalla on säilynyt rauhallisena. Venäjän rajavartiopalvelu on omalla puolellaan estänyt luvattomat rajanylitykset Suomen suuntaan, ainakin toistaiseksi. Tilanteen ennustettavuus on kuitenkin heikko.

Vaikka tilanne on rauhallinen, käsien päälle ei ole jääty istumaan. Harjoittelua on jatkettu parantamalla välineellistetyn maahantulon torjunnan suorituskykyä ja sotilaallisen maanpuolustuksen taitoja. Poikkeuslaki väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi tuli voimaan heinäkuussa. Meillä on valmius lain toimeenpanoon ja toimintaa on harjoiteltu paljon.

Heinäkuussa tuli voimaan asevelvollisuuslain muutos, joka mahdollistaa Rajavartiolaitoksen reserviläisten kutsumisen kertausharjoituksiin rajaturvallisuustilanteen niin vaatiessa. Rajaturvallisuustehtäviä on jo reserviläisten kanssa harjoiteltu.

**"UUSIIN UHKIIN REAGOIDAAN
SUUNNITTELEMALLA NOPEASTI
TARVITTAVAT VASTATOIMET JA
HARJOITTELEMALLA NIITÄ.
KUN HARJOITTELEE VAIKEITA TEHTÄVIÄ,
PÄRJÄÄ HELPOMPIENKIN KANSSA."**

Venäjä on pelottava valtio

SUURLÄHETILÄS EMERITUS, tietokirjailija **Hannu Himanen** teki ulkoministeriössä 40-vuotisen uran, jossa viimeisenä tehtävänä oli toimia suurlähettiläänä Moskovassa 2012–2016. Hän on ollut aktiivinen tietokirjailija erityisesti ulkopoliittikan alueella. Hänen aikaisemmat teoksensa ovat olleet *Länttä vai itää: Suomi ja geopolitiikan paluu* (2017) ja *Iloniemi - Eminenssi* (2022).

Uusimmassa kirjassaan Himanen käy läpi Suomen turvallisuuspoliittista keskustelua keväästä 2020 syksyyn 2023. Hän aloitti helmikuussa 2020 *Ilkka-Pohjalaisen* kolumnistina ja tämän uusimman kirjan rakenne perustuu noihin hänen kirjoittamiinsa kolumneihin, joiden yhteydessä hän käy keskustelua niiden ja nykhetken välillä.

Missä enkelitkin pelkäävät kuvaa siitä, miten maailma muuttui parissa vuodessa Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Samalla muuttui suomalaisten käsitys omasta turvallisuudestaan.

Himanen kuvaa muutosta maan poliittisessa johdossa ja arvostele hitautta ja varovaisuutta, jolla maailman muutoksen reagoitiin. Hänen mielestään Suomi oli liiaksi kiinnittynyt menneisyyteen ja sen rakenteisiin.

Hän kyseenalaistaa tavan, jolla maassamme reagoitiin maailman muutokseen, vasta sota Euroopassa sai meillä ulkopoliittikan muutoksen tapahtumaan. Himasen mukaan Venäjän politiikan strategiseen muutok-

"Kysymys ei ole enää siitä, lähteekö Vladimir Putin, vaan siitä, milloin ja miten."

seen olisi pitänyt reagoida viimeistään vuonna 2014, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainan alueelle Krimiin ja liitti sen itseensä. Tässä suhteessa mukaan Eurooppa ja Yhdysvallat seurasivat noita tapahtumia vierestä. Energiariippuvuudelle ei tehty mitään ja vuonna 2022 tuli kiire.

Kirjoittajan näkemyksen mukaan Putinin kauden loppu on käsillä. Kysymys ei ole enää siitä, lähteekö **Vladimir Putin**, vaan siitä, milloin ja miten. Teos on kirjoittajansa näköinen mielipidekirjoitus, josta henkii hänen näkemyksensä siitä, miten olisi pitänyt toimia ja miten nyt pitäisi kansallista ulkopoliittikkaa hoitaa.

Kirjan toinen kantava teema on kysymys Suomen presidentin valtaoikeuksista ja kenen oikeastaan tulisi johtaa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Himanen näkee järjestelyissä rakenteellisia ongelmia, kun EU-politiikka kuuluu pääministerille ja asianosaisille ministereille. Nato-jäsenyyden myötä on päädytty ratkaisuun, jossa Nato kuuluu presidentin toimivaltaan. Tätä voi kyllä perustella

Hannu Himanen: Missä enkelitkin pelkäävät – hyökkäävä Venäjä ja Suomen turvallisuus. Docendo Oy, 2024. 328 sivua. ISBN 978-952-382-753-0.

presidentin asemalla puolustusvoimien ylipäällikkönä. Tilanne herättää kysymyksen tulisiko valtaoikeuksien suhteen lainsäädäntöä muuttaa? Vaikeutta lisää muutosten epävarmuus ja nopeus.

Suomalaiseen ulkopoliittiseen keskusteluun mahtuu erilaisia näkemyksiä. Tässä suhteessa aika toisen maailmansodan päättymisestä Neuvostoliiton romahtamiseen oli ulko- ja turvallisuuspolitiikan osalta varsin ummehtunutta. Siksi Hannu Himanen osin kriittinenkin puheenvuoro on tervetullutta, vaikka varmaan kaikki eivät jaakaan kaikkia hänen näkemyksiään.

MARTTI LEHTO

Kommentti Kiianlinnan ja Forssin mielipidekirjoitukseen Sotilasaikakauslehdessä 3/2024

OLEMME SAANEET kirjaamme *Suomen sodat 1939–1945: selviytyminen maailmansodasta* (Docendo 2024) monilta lukijoilta ja kriitikoilta arvioita, joissa todetaan kirjan hyvin täyttävän tarpeen tuottaa tutkimukseen perustuva kokonaisuus Suomen selviytymisestä toisen maailmansodan ajasta.

Selvän poikkeuksen yleisestä linjasta muodosti **Lauri Kiianlinnan** ja **Stefan Forssin** mielipidekirjoitus varustettuna omituisella otsikolla ”Stalinin valkopesu jatkuu” Sotilasaikakauslehden numerossa 3/2024.

JOHDANNOSSA TARKOIN selvitetään kirjan tavoitteet ja laatimisperiaatteet. Siitä ilmenee, että olemme eriytyneen valmisteluvaiheen jälkeen tehneet tekstin yhteisesti ja vastaamme siitä yhdessä. On kyseenalaista ryhtyä arvuuttelemaan eri tekijöiden osuuksia irrotettuna kokonaisuudesta. Lisäksi useat asiantuntijat kommentoivat kirjan taustatutkimusta ja siitä tiivistäen laadittua käsikirjoitusta.

KUN RYHDYTÄÄN luettelemaan asioita, joita kirjasta ehkä puuttuu, pitäisi ottaa huomioon, että kirjaan on rakennettu kokonaisuus, jossa asiat pitkän harkinnan jälkeen on suhteutettu toisiinsa.

Kirjaan otetun aineiston tärkein valintakriteeri on ollut vaikutus kirjan otsikossa mainittuihin tapahtumiin ja niiden seurauksiin. Joillakin toteutumattomien suunnitelmien esittelyillä tai yksittäisten ihmisten sanomisilla ei ole paljon todistusarvoa verrattuna merkittävien dokumentteihin sisältöön ja tapahtumien kertomaan todellisuuteen.

OLEMME MYÖS PYRKINEET korostamaan uusia tietoja ja näkökulmia, emmekä mielellään ole toistaneet yleisesti tunnettuja asioita muuten kuin kokonaisuuden ymmärtämiseksi. Viitemerkintöjen avulla lukijat pääsevät käsiiksi laajempiin taustatietoihin.

MIKKELISSÄ TOIMIVAN *Sodan ja rauhan keskus* Muistin hallinnoimassa projektissa tuotetaan kirjaa täydentävää multimedia-aineistoa, joka on tarkoitettu erityisesti oppimateriaaliksi. Kirjan esittelyvideosta, joka tehtiin

Muistin tilaisuudessa 20.5.2024 ja joka löytyy internetistä kirjan otsikon hakusanalla, voi myös saada lisätietoa kirjan sisällöstä ja tekstien laatimisperiaatteista.

LOPUKSI TOTEAMME olevan erikoista, että Kiianlinna ja Forss vähättelevät maailman johtavan Stalin-tutkijan **Stephen Kotkinin** pätevyyttä esittämättä mitään konkretiaa väitteidensä tueksi. Kotkinin käsityksiin voi tutustua hänen kirjansa ohella monista esitelmistä, jotka löytyvät helposti internetistä.

PEKKA VISURI

PASI KESSELI

CARL-FREDRIK GEUST

Hertz

Syksyn matkat Hertz-autolla

Hertz on Upseeriliiton yhteistyökumppani. Hyödynnä lyhytaikaisen autonvuokrauksen jäsenetuhinnat.

Saat hyvän tarjouksen vuokra-autosta ilmoittamalla jäsennumerosi Hertz Varauspalveluun.

Varaukset: Hertz Varauspalvelu, puh. 0200 11 22 33 (ma-pe klo 8.00 - 16.00, 0,99 EUR/min+pvm/mpm)

Lisätiedot www.upseeriliitto.fi

Rajavartiolaitos valvoo Suomen itärajalla nyt myös Naton itärajaa

Rajavartiolaitos huolehtii Nato-jäsenyyteen liittyvistä isäntämaatukitehtävistä ja sen sotilaalliset suorituskyvyt integroidaan osaksi Naton yhteistä puolustusta. Rajavartiolaitoksen yli satavuotinen asema osana Suomen puolustusjärjestelmää toimii edelleen erinomaisesti nopeasti muuttuvassa turvallisuusympäristössämme.

TEKSTI MARTTI LEHTO
KUVAT RAJAVARTIOLAITOS

Itärajalla tilanne on nyt vakaa, mutta se voi muuttua nopeasti. Itämerellä "varjolaivasto" kuljettaa venäläistä öljyä. Miten tilanne nähdään Rajavartiolaitoksessa ja onko Nato-jäsenyys vaikuttanut rajan toimintaan? Haastattelimme Rajavartiolaitoksen päällikköä, kenraaliluutnantti Pasi Kostamovaaraa syyskuun alussa.

Kenraaliluutnantti Pasi Kostamovaaran mukaan itärajalla hyvin poikkeuksellinen häiriötilanne jatkuu, vaikka tilanne onkin pysynyt vakaana kevään ja kesän aikana.

"Rajanylityspaikoilla välineellistetty maahantulo pysähtyi valtioneuvoston päättämään itärajan rajanylityspaikkojen täyssulkuun, jota on jatkunut liki yhdeksän kuukautta. Maastorajalla on todettu tammikuun suurempien siirtolaisryhmien jälkeen vain yksittäisiä laittomia rajanylityksiä, jotka eivät ole liittyneet välineellistettyyn maahantuloon. Tilanne on nyt siis vakaa, mutta se voi muuttua ja vaikeutua nopeasti. Venäjällä oleskelee edelleen kolmansien maiden kansalaisia, jotka odottavat itärajan reitin avautumista. Aivan rajan pinnassa heitä ei ole tällä hetkellä. Lisää itärajalle pyrkiviä odottaa kolmansissa maissa. Siellä kansainväliset rikollisorganisaatiot ovat valmiudessa käynnistämään heidän siirtymisensä itärajalle, mikäli reitti avautuu. Talven kokemusten mukaan kolmansista maista tultiin itärajalle muutamassa vuorokaudessa. Toiminta on tehokasta.

Venäjän rajaviranomaiset eivät ole tällä tietoa muuttamassa toimintaansa. Meillä on yhteyksiä heidän kanssaan ja he ovat ilmoittaneet meille, että laittoman maahantulon ilmiö käynnistyy heti, jos rajanylityspaikkoja avataan liikenteelle. Arviomme mukaan reitin avautuminen vetäisi puoleensa siirtolaisia kasvavassa määrin, mikä lisää tilanteen eskalaation riskiä. Vallitseva tilanne antaa olettaa, että itärajalla on syytä varautua pitkäaikaiseen häiriötilanteeseen", toteaa Kostamovaara.

Itämerellä tilanne on muuttunut haastavampaan suuntaan merenkulun turvallisuuden ja ympäristöonnettomuuksien suhteen.

"Venäläistä öljyä kuljettava ns. varjolaivasto on kasvattanut suuren ympäristöonnettomuuden riskiä merkittävästi. Lisääntynyt ja alueellisesti laajentunut elekt-

PASI KOSTAMOVARA

RAJAVARTIOLAITOKSEN PÄÄLLIKKÖ

Kenraaliluutnantti

Useita eri tehtäviä Rajavartiolaitoksen yksiköissä, pääosin Lapin rajavartiostossa ja Kaakkois-Suomen rajavartiostossa ja Rajavartiolaitoksen esikunnassa.

SYNTYNYT 29.9.1963

roninen häirintä lisää tätä riskiä entisestään. Myös merelliseen kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat riskit ovat koholla.”

Nato-jäsenyyden vaikutus

Suomesta tuli Naton jäsen 4. huhtikuuta 2023. Rajavartiolaitoksella on kolme päätehtävää:

1. Rajaturvallisuus
2. Meriturvallisuus
3. Sotilaallinen maanpuolustus.

Rajaturvallisuuteen Nato-jäsenyys ei vaikuta, koska rajaturvallisuuden oikeusperusta ja sääntely tulevat EU:n lainsäädännöstä. Rajavartiolaitoksen meriturvallisuustehtävät perustuvat kansainvälisiin, käytännössä YK:n yleissopimuksiin. Rajavartiolaitoksen päällikön mukaan Nato-sotilaita ei nähdä jatkossakaan rajaturvallisuustehtävissä valtakunnan rajoilla.

”Mutta toivottavasti Nato-jäsenyys parantaa ja erityisesti syventää myös rajaturvallisuuden tilanekuvaa, se auttaa meitä operatiivisissa tehtävissämme. Tehtäviinsä liittyen Rajavartiolaitos huolehtii Nato-jäsenyyteen liittyvistä isäntämaatuki-tehtävistä. Sen sotilaalliset suorituskyyvyt integroidaan Naton yhteiseen puolustukseen Puolustusvoimien johdolla. Tämä voi tulevaisuudessa vaikuttaa Rajavartiolaitoksen sotilaallisen maanpuolustuksen operatiivisiin tehtäviin. Sinänsä Rajavartiolaitoksen

asemaan osana Suomen puolustusjärjestelmää en näe mitään muutospaineita. Päinvastoin yli satavuotinen ratkaisu sopii edelleen erinomaisesti nopeasti muuttuvaan turvallisuussympäristöömme”, toteaa Kostamovaara.

Välineellistetyin maahantulon torjunta

Laki väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyin maahantulon torjumiseksi (482/2024) vahvistettiin heinäkuussa 2024. Lain tarkoituksena on torjua vieraan valtion Suomeen kohdistamaa vaikuttamista, joka tapahtuu maahantulihoitoja hyväksikäyttämällä. Lain valmistelussa Rajavartiolaitoksen esikunta on ollut vahvasti mukana.

”Tähän asti on pärjätty Rajavartiolaitoslain toimivaltuuksilla. Mutta tilanne itärajalla voi vaikeutua niin, että nyt käytössä olevat keinot eivät kerta kaikkiaan enää riitä. Poikkeuslaki on säädetty siihen tilanteeseen. Poikkeuslaki velvoittaa poistamaan maasta Suomeen saapuneet välineellistetyt maahantulijat tapauskohtaisen arvioinnin jälkeen.

Arvioinnissa tunnistetaan lain edellyttämät poikkeustapaukset, joilta turvapaikkahakemus otetaan vastaan. Maasta poistamisen yhteydessä henkilöt opastetaan käyttämään muita reittejä Suomeen saapumiseksi”, totesi Kostamovaara uuden lain vaikutuksista. Lisäksi hän totesi, että eduskunnan tahdon mukaisesti poikkeuslakia voidaan soveltaa vasta,

kun se on välttämätöntä tilanteessa, jossa käytettävissä olevat muut keinot eivät ole riittäviä Suomen täysivaltaisuuden tai kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi.

”Soveltamiskynnys on siis korkea, mutta niin se poikkeuslain kyseessä ollen pitää ollakin. Samalla lain soveltamisen tarve tulee useimmille hyvin selväksi.”

Uusi laki edellyttää Rajavartiolaitoksen henkilöstöltä uutta osaamista. Tarvittavasta koulutuksesta Pasi Kosamovaara totesi, että

”Rajavartiolaitos on lainvalvontaviranomainen, jolle lakien soveltaminen ja lakien noudattamisen valvonta on jokapäiväistä työtä. Rajavartiomiesten ja -naisten peruskoulutus ja työskentely rajaturvallisuustehtävissä antavat erinomaisen perustan, jota on täydennetty räätälöidyllä koulutuksella ja harjoituksilla poikkeuslain voimaantulon jälkeen. Tätä varten olemme laatineet tarvittavan toimintaohjeistuksen eri tehtäviin.

Poikkeuslain soveltaminen on organisoitu osaksi Rajavartiolaitoksen operatiivista kenttätoimintaa, jossa eri toiminnot on nivelletty yhteen eli kentällä eivät siis operoi yksittäiset rajavartijat. Yhtä kaikki meillä on valmius aloittaa poikkeuslain soveltaminen, mikäli valtioneuvosto niin yhdessä tasavallan presidentin kanssa päättää. Kulunut aika on osoittanut, että valppaana pitää olla. Laki on tervetullut lisä kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi.”

Rajan strategiset suorituskykyhankkeet

Rajavartiolaitoksella on käynnissä useita strategisia suorituskykyhankkeita. Kaksi vanhentunutta Dornier 228 -valvontalentokoneita korvataan kahdella uudella monitoimilentokoneella vuosien 2026–2027 aikana. Vartiolaiva 2025 -hankkeella korvataan vanhentuvat ulkovartiolaivat kahdella Turva-luokan ulkovartiolaivalla.

”Molemmat hankkeet etenevät suunnitellusti. Kesäkuussa teimme hankintasopimuksen kahden monitoimisen valvontalentokoneen toimituksesta Sierra Nevada Co:n kanssa. Lavettina tulee olemaan Bombardier Challenger 650. Koneisiin tulevat hyvin monipuoliset ja suorituskykyiset sensorit. Tällä suihkukonelavetilla saadaan valvonta-aika partiolennot-

Bombardier Challenger 650 -valvontalentokoneiden järjestelmät tukevat koko puolustusjärjestelmäämme.

la yli kaksinkertaiseksi, mikä mahdollistaa yhdessä uusien sensorien kanssa sen, että valvontakoneita käytetään aikaisempaa merkittävästi enemmän myös itärajan valvontaan. Hankinnassa on tehty hyvää yhteistyötä Puolustusvoimien kanssa koneen varusteluun liittyen. Laitteet tukevat hyvin myös puolustusjärjestelmän toimintaa. Ensimmäinen valvontalentokone luovutetaan 2026 ja toinen 2027 loppuun mennessä.”

”Meyer Turun telakka toimittaa Rajavartiolaitokselle kaksi monitoimista Turva-luokan ulkovartiolaivaa. Laivoissa on huomioitu vl Turvasta saadut kokemukset ja toimintaympäristön muutoksen asettamat vaatimukset. Runkojen valmistus on käynnissä Gdanskissa Puolassa. Ensimmäinen runko siirretään Uudenkaupungin telakalle loka-marraskuun vaihteessa kokoonpanoa ja viimeistelyä varten. Ensimmäinen laiva luovutetaan lokakuussa 2025 ja toinen siitä vuoden kuluttua. Uusien laivojen käyttöönotto lisää merkittävästi Suomen ja Rajavartiolaitoksen suorituskykyä merellisen turvallisuuden tehtävissä. Kahdesta Turvas-luokan vartiolaivasta luovutetaan, kun uudet laivat saadaan operatiiviseen käyttöön.”

”Myös itärajan esteaitahanke etenee. Itärajan tärkeimmille kohdealueille rakennetaan 200 kilometriä kiinteää esteaitaa vuoden 2026 loppuun mennessä. Esteaita koostuu itse aidasta, teknisestä valvonta-järjestelmästä ja partiotiestä. Tämä parantaa rajavalvonnan kattavuutta ja reagointikykyämme. Lisäksi se on aivan

Valtakunnan rajojen merkitys ja tehokas valvonta on korostunut viime vuosien aikana.

välttämätön laajamittaisen ja välineellistetyn maa-
hantulon hallinnassa ja torjunnassa.”

Näiden hankkeiden lisäksi Rajavartiolaitos on peruskorjaamassa kiinteät tekniset valvontajärjestelmät maalla ja merellä sekä korvaamassa vanhentuneen operatiivisen tietojärjestelmän. Hankkeessa hankitaan ajanmukaiset sensorit, tiedonsiirtoratkaisut, tiedon prosessointiympäristö ja tiedon julkaisujärjestelmä. Tulevaisuudessa voidaan tehdä teknistä valvontaa ja radioteknistä valvontaa valtakunnan-
rajan läheisyydessä, merialueella, meren rannikolla, ilmatilassa, rajanylityspaikalla ja sen välittömässä läheisyydessä sekä Rajavartiolaitoksen hallinnassa olevilla alueilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Kostamovaaran mukaan hanke on hyvin tärkeä.

”Merkittävästi lisääntyvä sensoritieto ja muukin tieto saadaan hyödynnettyä tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti laitoksen johtamisessa eri tasoilla. Järjestelmän käyttöönotto tapahtuu asteittain 2026 loppuun mennessä”, hän sanoo.

Hän kertoi lisäksi uuden suorituskyvyn eli radioteknisen valvonnan kehittämisestä. Radioteknisellä valvonnalla havaitaan, paikannetaan, tunnistetaan, yksilöidään ja seurataan radiotaajuisia sähkömagneettisia aaltoja ja radiolaitteita sähkömagneettisten aaltojen ominaisuuksien avulla.

”Rajavartiolaitokselle säädettiin heinäkuussa toimivalta tämän suorituskyvyn rakentamiseksi. Se pa-

rantaa tilannekuvaamme sekä itärajalla että merellä. Näin se mahdollistaa niukkojen voimavarojemme entistä tehokkaamman ja taloudellisemman käytön. Suorituskyky hankitaan ensin uusiin ulkovartiolaivoihin ja valvontalentokoneisiin, jonka jälkeen se laajennetaan myös itärajalle.”

Dronet ovat tulleet Venäjän–Ukrainan sodassa näkyväksi komponentiksi taistelulentäille. Pasi Kostamovaaran mukaan niitä käytetään jokapäiväisessä työssä.

”Partioilla ovat dronet mukana laajentamassa valvonnan kattavuutta. Lisäksi on käytössä raskaampaa asematason kalustoa. Niitä käytetään, kun tarvitaan tehokkaampaa suorituskykyä. Kesällä meillä on ollut käynnissä European Maritime Safety Agency:n (EMSA) kanssa yhteisoperaatio, jossa muun muassa Viro on ollut mukana. Näin saatiin koottua laajempaa meritilannekuvaa. Dronet ovat tulleet jäädäkseen ja samoin vastadronesuorituskyvyt.”

Henkilöstön jaksaminen hallinnassa

Edellä kuvatulla kehityksellä on ollut merkittävää vaikutusta Rajavartiolaitoksen henkilöstön työmäärään ja jaksamiseen.

”Viime vuosina Rajavartiolaitoksen henkilöstömäärää on pystytty hieman kasvattamaan sekä kenttätehtävissä että strategisten hankkeiden toi-

meenpanossa. Suunta olisi ollut tärkeä pitää, mutta toimintamenojemme sopeuttamistarve lähivuosille näyttää nyt katkaisevan kehityksen. Henkilötyövuosikehystä on tarkastettava jonkin verran alaspäin. Hallituksen linjauksen mukaisesti rajavartioiden taso pidetään kuitenkin tämän vuoden alun tasolla. Toimintaympäristön muutokset ja historiamme suurimmat yhtäaikaiset hankkeet huomioiden ajankoh- ta suunnan muutokselle ei ole paras mahdollinen.”

”Uskallan väittää, että rajan väki voi hyvin. Tekemistä on viime vuosina riittänyt, mutta joukoissa henki on mittaustenkin mukaan hyvä.

Rajavartiolaituksen työn ja valtakunnan rajojen merkitys suomalaisille on tullut korostuneesti esille viimeisten viiden vuoden aikana. Olemme olleet esillä enemmän kuin koskaan aiemmin. Jokainen rajamies ja -nainen on ymmärtänyt tärkeän roolinsa osana kokonaisuutta ja sitoutunut siihen täysillä. Ja vaikka poikkeukselliset ja nopeat tilanteet ovat väkeä aika ajoin rasittaneet, työ on viime vuosina saanut uudenlaista sisältöä, mikä on auttanut jaksamaan. Viime vuosina olemme uusineet jaksamiseen liittyviä prosesseja ja henkilöstön työ- ja toimintakykyä seurataan meillä tarkasti”, toteaa laitoksen päällikkö.

RVL:n upseerimäärä tyydyttävällä tasolla

Pasi Kostamovaaran mukaan viime vuosina rajaupseerien määrää on kasvatettu hyvällä yhteistyöllä Pääesikunnan ja Maanpuolustuskorkeakoulun kanssa.

”Upseeriston määrä pääsi välillä liiankin alas, se kasvatti työmäärää ja nopeutti tehtäväkiertoa liikaakin. Luonnollisesti riittävä ja osaava johtamis- ja suunnitteluvoima on meille kriittinen menestystekijä. Parempaan suuntaan olemme kuitenkin menossa, tällä hetkellä nuoremman upseeriston määrä alkaa olla tyydyttävällä tasolla, mikä korjaa ajan kanssa myös kokeneemman päällystön tilannetta.”

Upseereita Nato-tehtäviin

Rajavartiolaituksen upseereita tarvitaan myös Nato-tehtävissä.

”Olemme käyneet tästä asiasta keskusteluja Pääesikunnan kanssa. Tavoitteemme on, että rajaupseerin urapoluilla olisi sekä EU että Nato-tehtäviä ja myös erilaisia kansainvälisiä yhdysupseeritehtäviä. Naton suhteen olemme lähteneet liikkeelle asettamalla pääesikuntaan toisen yhteysupseerin, ja nyt 1. syyskuuta 2024 ensimmäinen rajaupseeri aloit-

ti Brysselin Nato-edustustossa. Heidän yhtenä tehtävänä on kartoittaa yhdessä Puolustusvoimien kollegojensa kanssa tehtäviä, joihin Rajavartiolaituksen ja Puolustusvoimien edun nimissä olisi järkevää sijoittaa rajaupseeri. Tulevaisuuden suunta on siis muodostumassa. Oleellista on se, että Rajavartiolaitys on tärkeä osa kansallista puolustusjärjestelmäämme myös Nato-jäsenyyden oloissa ja hoitaa sen leiviskänsä myös Nato-suhteessa.”

EVP-henkilöstöä tarvitaan

Kenraaliluutnantti Kostamovaaran mukaan evp-henkilöstöreservi rakennettiin koronakriisin aikana. Siihen kuuluu rajavartioita, opistoupseereita, upseereita ja siviileitä.

”Se kehitettiin tilanteessa, jossa nopeasti tarvittiin lisävoimaa. Tässä itärajan tilanteessa tämä on jälleen nähty hyvin toimivana välineenä. Se on meidän pysyvä ja nopea reservi, jonka käytettävyydestä huolehditaan säännöllisesti. Raja- ja merivartiostot pitävät huolta, että omalla vastuullaan olevalla evp-henkilöstöllä säilyy valmiudet suunniteltuihin tehtäviin”, hän toteaa.

RVL on jatkossakin houkutteleva työpaikka

Kilpailu osaavasta työvoimasta tulee kasvamaan Suomessa lähivuosina väestön ikääntyessä ja ikäluokkien pienetessä. RVL on tunnistanut tulevaisuuden haasteet.

”Olemme todenneet, että tässä ei ole olemassa oikotietä onneen. Johtopäätöksenä olemme pyrkineet keskittymään aivan perusasioihin eli siihen, että Rajan työyhteisöissä korostuu yhdessä tekemisen kulttuuri ja työn tekemisen yleiset edellytykset ovat kohdillaan. Tässä merkitystä on esimerkiksi töiden suunnittelulla, työvälineillä ja kalustolla. Mitään taitemppeja ei minusta tarvita, eikä niillä saavuteta mitään kestävää. Kun tähän lisätään vielä se seikka, että työ valtakunnan rajoilla on kertakaikkisen hienoa ja palkitsevaa, olemme ainakin toistaiseksi pärjänneet työmarkkinoilla hyvin. Raja tarjoaa hyvin monipuolisen kirjon erilaisia uravaihtoehtoja turvallisuus- ja lainvalvontatyössä niin maalla, merellä kuin ilmassakin, unohtamatta kansainvälisiä tehtäviä esimerkiksi Frontexin riveissä.”

”Rajavartiijan peruskurssille, jonka vahvuus on vaihdellut viime vuosina sadan molemmin puolin, on ollut jopa seitsemänkertainen määrä hakijoita. Lisäksi valmistuvien upseerien aloituspalkkauksen

tasoa Puolustusvoimiin verrattuna on myös nyt korjattu työnantajatoimin. Tällaista epäsuhtaa syntyy aika ajoin puolin ja toisin, kun Rajan ja Puolustusvoimien virkaehtosopimusjärjestelmät ovat erilaisia”, mainitsee Kostamovaara.

Kiristytävä valtiontalous edellyttää säästöjä

Valtion budjetti 2025 edellyttää säästöjä, joita on tulossa Rajavartiolaitoksellekin sanoo laitoksen päällikkö Kostamovaara.

”Ensi vuodesta alkaen vuotuisiin toimintamenoihimme kohdistuu noin kolmen miljoonan euron säästövelvoite. Tuon kanssa vielä pärjättäisiin, mutta kun kokonaisuuteen lasketaan mukaan aikaisemmat perusrahoituksen vajeet, kustannustason merkittävä nousu ja uusien suorituskykyjen aikaisempaa kalliimmat käyttökulut, edellyttävät ne noin 21 miljoonan euron sopeuttamistoimia jo vuonna 2025. Ensimmäiset suunnitelmat on jo tehty.”

Sopeuttamistoimet kohdistuvat koko Rajavartiolaitoksen toimintaan. Pääluokkia ovat henkilöstö ja jokapäiväinen toiminta.

”Kumpaankin joudutaan puuttumaan. Operatiivista toimintaa maalla ja merellä sekä harjoitus- ja koulutustoimintaa vähennetään. Myös henkilöstön kokonaismäärää lasketaan noin sadalla hallitusti luonnollisen poistuman kautta noin 2900 henkilötyövuoteen tulevien vuosien kuluessa. Nykyinen ajankohta on varsin huono tällaisiin supistuksiin ymmärtäen kyllä valtiontalouden nykytilanteen. Perusrahoituksen vajeet toiminnan tason ylläpitämiseksi on suurin huolestus tällä hetkellä”, toteaa Kostamovaara.

Turvallisuustilanne säilyy epävakaana

Suomen turvallisuusympäristön muutos on merkittävä ja pitkäaikainen, eikä käännettä parempaan ole näköpiirissä.

”Tämä tuntuu myös Rajavartiolaitoksen kintereissä monella tapaa. Hybridivaikuttamisen eri muodot ovat tulleet jäädäkseen, ja ne voivat ilmetä monella tavalla valtakunnan rajoilla ja merialueilla. Välineellistetyin maahantulon uhka pysyy korkeana, ja muilta EU:n ulkorajoilta olemme nähneet, että tilanteet voivat kehittyä hyvinkin haastaviksi. Merialueilla monialaisten suuronnettomuuksien riski on ollut jo pitkään koholla.”

Kostamovaara huomauttaa, että uusi ilmiö on kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat uhkat, jot-

”HENKILÖSTÖ ON PERUSKALLIO, JONKA VARASSA PÄRJÄÄMME KAIKISSA OLOISSA JA TILANTEISSA”

ka vaikuttavat Rajavartiolaitoksen toimintaan erityisesti merialueilla.

”Tämä kaikki lisää entisestään Rajavartiolaitoksen henkilöstön osaamisvaatimuksia. Tekniset ja kalustolliset suorituskykymme ovat kehittymässä hyvään suuntaan. Myös toimivaltuutemme ovat kehittyneet samassa tahdissa turvallisuusympäristön vaatimusten kanssa. Mutta tätä työtä pitää jatkaa. Suomen turvallisuustoimijoiden resurssit ovat aina niukat, mikä alleviivaa sitä, resurssien yhteiskäytön pitää olla mahdollisimman helppoa ja tehokasta. Me saimme viime talven häiriötilanteessa merkittävää tukea Puolustusvoimilta, poliisilta ja tullilta. Tämä edellyttää viranomaisrajapintojen tarkoituksenmukaista sääntelyä ja huolellista suunnittelua. Tässä suhteessa Suomi on varmasti etulinjan valtioita maailmassa, mutta toisaalta maailma ei ole myöskään koskaan valmis, työtä pitää jatkaa.”

Rajan perusasiat ovat kunnossa

Rajavartiolaitoksen päällikkö, kenraaliluutnantti Pasi Kostamovaara mainitsee olevansa erityisen ylpeä Rajan väestä, heidän otteestaan jokapäiväisessä työssä ja sitoutumisestaan tehtävissä isänmaan portinvartijoina.

”Henkilöstö on peruskallio, jonka varassa me pärjäämme kaikissa oloissa ja tilanteissa. Moderni tekniikka ja kalusto kehittyvät aimo harppauksin ja ne ovat tärkeitä, mutta suorituskykyjä niistä tulee vasta osaavan ja sitoutuneen henkilöstön käsissä. Valtionjohto ja kansalaiset ovat hyvin perillä siitä, mitä me teemme.

Mittausten mukaan meihin luotetaan, ja luottamus on tärkeä säilyttää. Se pitää ansaita joka päivä uudelleen. Jokaisen meistä tulee tehdä arkinen työssä niin hyvin kuin osaa. Kehitettävää tietenkin on siellä täällä, kuten kaikissa organisaatioissa. Oleellista on, että vuorovaikutus tässä suhteessa on avointa ja jatkuvaa, kehittämisen kohteet tunnistetaan, niihin tartutaan ja mennään eteenpäin”, toteaa Kostamovaara lopuksi. ■

YOUR PARTNER IN COMPLEX PROGRAMMES

WWW.XDSOLUTIONS.FI

**DO YOU WANT TO
ENHANCE YOUR
COMPETITIVE EDGE?**

We manage and coordinate
your complex programmes,
ecosystems, and networks.
Get in touch and we will find
the right **solution** for you.

Rajavartiolaitos tänään

– Honkaisten pirttien henki elää edelleen

TEKSTI: MIKKO LEHMUS
Eversti, Rajavartiolaitoksen esikunta

Rajavartiolaitos ammentaa perinteistään, tulevaisuuteen tähtyen. Rajavartiolaitoksen historiaan kuuluu toistuvia murroksia. Perustamisvuodet, sodat ja Neuvostoliiton romahtaminen johdattivat Rajavartiolaitoksen lainvalvontapainotteiseen jaksoon 2000-luvun alkupuolella.

Vuodesta 2014 alkaen ollaan oltu jälleen murroksen äärellä. Läpi aikojen toiminnan perustana ovat säilyneet rauhtainen henkilöstö, sotilaallisesti järjestetty organisaatio, ajantasainen säädösperusta, tiivis kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä kulloinkin käytettävissä olevan teknologian hyödyntäminen.

Venäjän laajamittainen hyökkäys Ukrainaan ja Suomen sotilaallinen liittoutuminen ovat muuttaneet Suomen turvallisuusympäristöä perustavanlaatuisesti. Muutos näkyy myös Suomen rajoilla. Perinteisten uhkien rinnalle on tullut myös uudenlaisia turvallisuushkia. Suomi on saanut kokea erilaista hybridi-vaikuttamista. Vaikuttamisen keinovalikoimalle asettaa rajat vain mielikuvitus ja Naton artikla 5.

Halusimme tai emme, muun muassa maastamuutto on vaihtoehto lähtömaiden kriiseille, köyhyydelle ja ilmastomuutokselle. Globaali muuttoliike näkyy EU:n ja Suomen ulkorajoilla, ja sitä on mahdollista hyväksikäyttää myös vihamieliseen vaikuttamiseen. Myös Suomen merialueen epävakaus sekä arvaamattomuus ovat lisääntyneet. Itämeren alueen merkitys Suomen taloudelle ja kriisinsietokyvylle on entisestään korostunut.

Meriliikenteen muutokset ja GNSS-häirintä ovat nostaneet merellisten onnettomuuksien riskin ennenkokemattomalle tasolle. Riski Suomen rannikon saastumisesta tai ihmishenkien menetyksestä ei ole vain harjoitusskenaario. Tämänhetkinen turvallisuusympäristön muutos, riskien yhdenaikaisuus sekä niihin reagoiminen edellyttävät riittävien voimavarojen turvaamista, osaavaa henkilöstöä sekä teknologiaa.

Rajavartiolaitoksesta olevan lainsäädännön ja strategiansa ohjaamana Rajavartiolaitos vastaa rajaturvallisuudesta itärajalla, rajanylityspaikoilla ja merellä sekä meripelastuksesta ja ympäristövahinkojen torjunnasta merialueilla. Rajavartiolaitos torjuu rikoksia kaikissa tehtävissään. Rajavartiolaitos on aluevalvontaviranomainen ja osa Suomen puolustusjärjestelmää. Olemme osa eurooppalaista raja- ja merivartiostoa. Toimimme sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden rajapinnassa.

Turvaa maalla, merellä ja ilmassa

Tehtävämme vaativat kyvykkyyksiä maalla, merellä ja ilmassa. Myös informaatio- ja kyberympäristöt korostuvat. Rajavartiolaitos tuottaa kokonaisturvallisuutta. Tiivis ja lisäarvoa tuottava yhteistyö kansalaisten, laajan viranomaisjoukon ja kolmannen sektorin kanssa ovat välttämättömyys. Rajavartiolaitos ei toimi tyhjiössä. Laillisuus ja vastuullisuus ovat Rajavartiolaitoksen toiminnan hyväksyttävyyden ehdoton edellytys. Edellä sanotuilla tehtävillä on pitkä historiallinen ja käytännön tarpeista kumpuava jatkumo.

Rajavartiolaitoksen *Oltermanni*, kenraaliluutnantti **Jaakko Kaukanen**, kuvasi Rajavartiolaitosta kolmeen tukijalkaan nojaavaksi toimijaksi. Tukijalat ovat **rajaturvallisuus**, **meriturvallisuus** ja **sotilaallinen maanpuolustus**. Tässä ajassa kaikilla tukijaloilla on yhdenaikaista merkitystä. Rajavartiolaitoksen lakisäateisten tehtävien ja strategian mukaisesti näitä tukijalkoja vahvistetaan. Myös valtionjohdolle on pyrkinyt huolehtimaan rajavartiolaitoksen toimintaedellytyksistä antamalla käyttöön riittävät taloudelliset resurssit.

Rajaturvallisuuden osalta kehittämisen painopiste on Suomen itärajalla. Ettei kasakka veisi mitään, joka on heikosti kiinni, parannetaan rajojen valvontaa, ylläpidetään korkea valmius ja kehitetään Rajavartiolaitoksen ilmailua. Rajavartiolaitos on rakentamassa itärajalle esteaitaa, jonka ensimmäinen noin 70 kilometrin osuus valmistuu 2026. Samaan aikaan parannetaan partioiden suojaa, liikkuvuutta, pimeätoiminta- ja vaikuttamiskykyä. Rinnalla kehitetään johtamis- ja tilannekuvajärjestelmiä. Uudet valvontalentokoneet parantavat itärajan ja merialueiden valvontakykyä 2027 alkaen modernin radioteknisen valvonnan sensorein.

Keskeinen osa kehittämistä ovat toimivaltuudet, joita kehittämällä varmistetaan operatiivinen tehokkuus sekä teknologian hyödyntämismahdollisuudet. Toimivaltuuksien kehittämistarpeita on myös rikostorjunnassa sekä tiedusteluviranomaisten kanssa tehtävässä yhteistyössä. Osana eurooppalaista raja- ja merivartiostoa Rajavartiolaitos varmistaa kyvyn vastaanottaa ja antaa kansainvälistä rajaturvallisuusapua. Samalla tarjoutuu mahdollisuuksia kaikille henkilöstöryhmille osallistua kansainvälisiin tehtäviin, joiden merkitystä osana urakiertoa ei voi väheksyä. Muita huomion kohteita ovat rajanylityspaikkojen teknologia ja infrastruktuuri, rikostorjunta ja sisärajojen toimintamahdollisuudet.

Meriturvallisuuden osalta ylläpidetään jatkuva läsnäolo merellä sekä korkea johtamis- ja toimintavalmius kaikkiin turvallisuustehtäviin. Jo tällä hetkellä käytössä ovat satelliittien, ilma- ja pinta-alusten sekä vedenalaistoiminnan suorituskyvyt. Varautumista parannetaan viranomaisten yhteistyönä. Juuri nyt korostuu kriittisen infrastruktuurin valvontatehtävä, jonka toimeenpanoa ja oikeudellisia edellytyksiä kehitetään. Merellinen toimintakyky kehittyy merkittävästi kahden uuden ulkovartiolaitoksen käyttöönoton myötä 2025 alkaen.

Rajavartiolaitos valvoo kaikkien tehtäviensä yhteydessä alueellista koskemattomuutta. Itärajalla, merellä ja rajanylityspaikoilla valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen sekä maanpuolustukseen on välitön. Yhteistyö maanpuolustustehtävissä on Puolustusvoimien kanssa saumatonta. Rajavartiolaitos haluaa ylläpitää vahvana roolinsa maanpuolustuksessa. Painopiste on itärajalla, itäisellä Suomenlahdella ja Ahvenanmaalla. Rajajoukkojen kokoonpanoja, materiaalista valmiutta ja osaamista kehitetään. Asevelvolliset ovat osa kokonaisuutta. Kehittämisessä huomioidaan sotilaallinen liittoutuminen ja sen vaikutukset operatiivi-

seen suunnitteluun. Rajavartiolaitos osallistuu Nato-yhteistoimintaan ja muuhun puolustusyhteistyöhän kansallisen puolustuksen lähtökohdista. Puolustusvoimien rinnalla osallistutaan suunnitteluun ja harjoituksiin. Ensimmäinen upseeri on jo sijoitettu kansainvälisiin Nato-tehtäviin ja harkittuja sijoituksia jatketaan. Kansainvälisyys toteutuu aikaisempaa laajemmin myös puolustusvalmiudessa.

Osaava henkilöstö on avaintekijä

Rajavartiolaitoksen henkilöstöstä pidetään huolta. Lähtökohtana on luotettava, ammattitaitoinen ja yhteistyökykyinen henkilöstö. Henkilöstön osaamista, työkykyä ja hyvinvointia kehitetään laajasti ja johdonmukaisesti. Osaamisen kehittäminen on operatioiden edellytys. Viimevuosien haasteissa henkilöstömme on suoriutunut hyvin. Tekniset tukipalvelut tuottavat Rajavartiolaitokselle sen tarvitseman operatiivisen tuen ja toteuttavat lukuisat hankkeet luottavasti.

Johdonmukaisesti kaikilla tasoilla johdettu, osaavaa henkilöstöä hyödyntävä ja modernilla lainsäädännöllä varustettu kansainvälinen Rajavartiolaitos kurkottaa luottavaisesti 2030-luvulle. Sotamarsalkka Mannerheimin päiväkäskyssään 26.5.1941 rajajääkärirykmenteille ja rajajääkäreille asettamat velvoitteet suomalaisesta soturikunnosta ja herpaantumattomasta toiminnasta pätevät tänäänkin. ■

Osaamista kehittämällä luodaan edellytykset operatiiviselle toiminnalle. Joukkojenhallintaa harjoiteltiin Imatralla 2023.

Naton huippukokous – mitä jäi käteen?

Heinäkuussa 2024, 75 vuotta Pohjois-Atlantin liiton sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, Nato-jäsenmaat ja sen keskeiset kumppanit kokoontuivat juhlistamaan maailman historian menestyksekkäintä liittokuntaa Naton Washingtonin huippukokouksessa. Kokouksen seremoniallisuudesta huolimatta tavoitteena oli päättää keskeisistä liittokunnan tulevaisuutta koskevista asioista.

TEKSTI IRO SÄRKKÄ

Valtiotieteiden tohtori, Ulkopoliittisen instituutin tutkijatohtori Suomen ulkopoliitiikka, Pohjois-Euroopan turvallisuus ja Nato -tutkimusohjelmassa.

Pohjois-Atlantin neuvosto on Naton korkein päättävä elin, joka kokoontuu pysyvien suurlähettiläsedustajien, ulko- ja puolustusministerien sekä valtionpäämiesten kokoonpanoissa. Naton huippukokoukset ovat Nato-maiden valtiopäämiesten tasolla pidettäviä Pohjois-Atlantin neuvoston kokouksia. Viime vuosina vakiintuneeksi käytännöksi on muodostunut järjestää vuosittainen huippukokous, johon kuluneen vuoden valmistelu työ virkamiestasolla ja Pohjois-Atlantin neuvoston eri kokoonpanoissa kulminoituu.

Naton huippukokoukset ajan peilinä

Huippukokouksen yhteydessä julkaistaan kokouksen julkilausuma, johon kirjataan huippukokouksen keskeiset päätökset ja liittokunnan toiminnan

tavoitteet lähitulevaisuudessa. Kyseessä on Naton toiminnan kannalta keskeinen asiakirja, joka syntyy tiukan neuvotteluprosessin tuloksena. Julkilauseman laatimista on kuvailtu jopa omaksi taiteenlajikseen, jossa jokaisen sanavalinnan ja lausemerkin paikka on tarkkaan harkitun konsensuspäätöksen tulos. Vaikka kyseessä on yksittäinen ja aikaan sidottu dokumentti, tulee huippukokouksen julkilausuma kuitenkin ymmärtää osana toinen toisiinsa liittyvää jatkuvaa prosessia. Tämä pätee myös Naton Washingtonin huippukokouksen julkilausumaan, joka heijastelee voimakkaasti tämänhetkisen kansainvälisen turvallisuusympäristön kehitystä.

Washingtonin huippukokouksen julkilausuman pohjalta on tunnistettavissa kolme keskeistä temaattista kokonaisuutta: Naton yhteisen puolustuksen ja pelotteen merkityksen korostaminen Naton tehtäväkentässä, Ukrainan Nato-jäsenyyteen

tähtäävä pitkäkestoinen tuki ja yhteistyövaraisen turvallisuuden kehittäminen keskeisten strategisten kumppaneiden, erityisesti Australian, Japanin, Uuden-Seelannin, Etelä-Korean ja Euroopan unionin kanssa.

Viestinä yhteinen puolustus ja pelote

Washingtonin huippukokouksen tärkein viesti on seuraava: Naton perustehtävä, yhteisen puolustuksen ja pelotteen merkitys on kristallinkirkas. Yhteisen puolustuksen ja pelotteen korostaminen Natossa alkoi jo vuoden 2014 jälkeen, kun Venäjän laiton miehitys Ukrainan itäosissa ja Krimin niemimaalla heikensi merkittävästi kansainvälistä toimintaympäristöä. Nato arvioi vuonna 2022 julkaistussa strategisessa konseptissa Venäjän muodostavan merkittävimmän valtiollisen uhkan liittokunnalle. Tämä kehitys vauhditti Naton sotilasstrategian kehitystä, jonka päämäärät sinetöitiin Madridin (2022) ja Vilnan (2023) huippukokouksissa.

Tässä epävarmuuden ajassa Nato rakentaa puolustustaan ja pelotettaan niin kutsutun DDA-suunnitelmaperheen (The Concept for Deterrence and Defence of the Euro-Atlantic Area) varaan. Alueellisten suunnitelmien lisäksi uusi strategia sisältää tukisuunnitelmia, joiden kautta mahdollistetaan pitkäkestoisten puolustustoimien tuki. DDA:n toimeenpanon seuraava vaihe käsittää jo käynnistyneen Naton joukko- ja komentorakenteen kehittämisen asettamalla ennennäkemättömän suuren osan Nato-maiden joukoista (500 000) korkeaan tai erityisen korkeaan valmiuteen ARF-joukoiksi (Allied Reaction Force), sekä tehostamalla Naton läsnäoloa itäisellä reunustalla niin ilma- ja maavoimien kuin maavoimien joukkojenkin osalta (Forward Land Forces, FLF).

Vastaavasti komentorakenteen osalta Nato vahvistaa kansallisten johtoportaiden roolia, hyödyntäen Suomen ja Ruotsin maantieteellistä sijaintia, muun muassa sijoittamalla joukkoja ja maavoimien alaesikunnan Suomeen.

Toinen merkittävä kokonaisuus, johon Washingtonin huippukokouksen loppupäätelmissä otetaan erityisesti kantaa on tarvittavien voimavarojen osoittaminen liittokunnan yhteisen puolustuksen tarpeisiin niin joukkojen, sotilaallisten suorituskykyjen, taloudellisten resurssien kuin infrastruktuurinkin osalta. Esimerkiksi Naton ilma- ja ohjuspuolustusjärjestelmää tullaan kehittämään erityisesti Naton itäisellä selustalla, mukaan lukien ballistinen ohjuspuolustus.

Tarve ohjuspuolustuksen kehittämiseksi on ilmeinen Venäjän käydessä hyökkäyssotaa Ukrainassa pitkälti ilmatilaa käyttäen. Tarvittavien taloudellisten resurssien osoittaminen ja puolustusteknisen yhteistyön pitkäjänteinen kehittäminen on tältä osin kriittistä. Tavoitteena on jatkaa yhteisen puolustusteknisen kapasiteetin kasvattamista Naton puolustussitoumuksen hengessä. Vaikka kaikki Nato-maat eivät vielä ylläkään 2 prosentin puolustusmenotavoitteeseen bruttokansantuotteesta, suunta on lupaava.

Kolmas keskeinen kokonaisuus liittyy uusien toimintaympäristöjen vaatimusten huomioimiseen Naton puolustussuunnittelussa. Avaruus- ja kybertoimintaympäristöt on huomioitu erityisesti vahvistamalla johtamis- ja komentorakennetta, muun muassa Naton avaruusoperaatiokeskuksen toimintakyvyn osalta, sekä perustamalla integroitu kyberpuolustuskeskus liittokunnan yhteisen tilannekuvan parantamiseksi. Muutos kertoo myös tarpeesta yhteensovittaa kansallisen ja yhteisen puolustuksen päämääriä.

Merkittävin tulevaisuuden haaste liittyy yhteisen puolustuksen toteuttamiseen Naton vaativan 360 asteen puolustuskonseptin puitteissa. Se edellyttää uskottavia toimia kaikissa viidessä eri toimintaympäristössä, maalla, merellä, ilmassa, tietoverkoissa ja avaruudessa, sekä kaikki toimintaympäristöt integroivan yhteisoperaatiokyvyn kehittämistä. Lisäksi Natolta edellytetään lisäksi kokonaisvaltaista toimintatapaa siviiliyhteiskuntien eri toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittämisessä.

Ukrainan tuki ja Nato-jäsenyys?

Washingtonin huippukokouksen merkittävin, mutta samalla vaikein poliittinen kysymys liittyi Ukrainan Nato-jäsenyyteen. Vuosi sitten Vilnan huippukokouksessa Ukraina joutui pettymään, kun Nato ei signaloinut Ukrainalle täysjäsenyyttä juuri silloin.

Naton kanta on ollut selvä alusta saakka: se ei voi ottaa jäsenekseen maata, joka on avoimessa sotilaallisessa konfliktissa toisen osapuolen kanssa. Ukrainan hyväksyminen Naton jäseneksi tilanteessa, jossa Ukraina on avoimessa sotilaallisessa konfliktissa Venäjän kanssa johtaisi liittokunnan ajautumiseen konfliktin suoraksi osapuoleksi. Sitä Nato pyrkii välttämään viimeiseen asti. Sen sijaan Nato ja sen jäsenmaat ovat sodan alusta saakka selkeästi tuominneet Venäjän hyökkäystoimet Ukrainassa ja tukeneet Ukrainaa merkittävien taloudellisin ja soti-

Viime kesänä Yhdysvaltojen ilmavoimien B-52H Stratofortress -pommikoneita tukeutui ensimmäistä kertaa Mihail Kogălniceanun tukikohtaan Romaniassa. Koneet voivat kuljettaa myös ydinaseita.

laallisin tukipaketein. Washingtonin huippukokouksen loppupäätelmissä tämä on sanottu varsin yksiselitteisesti: Nato-maat eivät tule koskaan tunnustamaan Venäjän laittomia aluevaltauksia Ukrainassa.

Washingtonin huippukokouksesta ei ollut odotettavissa suurta muutosta Naton aikaisempaan linjaan, vaikka Ukrainalla toivo Nato-jäsenyyksusta saattoikin vielä elää. Vilnan huippukokouksessa perustetun Nato-Ukraina -neuvoston työ on ollut vuoden käynnissä, mutta sen konkreettisista tuloksista on kerrottu vähän julkisuuteen.

Ukrainan kerrotaan edistyneen Nato-jäsenyyden kaikilla osa-alueilla ei vain sotilaallisen yhteensopivuuden, mutta myös oikeusvaltioperiaatteiden edistämisen ja demokratiankehityksen ja turvallisuussektorin uudistusten osalta.

Keskeinen Washingtonin huippukokouksen strateginen viesti liittyykin siihen, että Ukrainasta tulee ajan myötä Naton jäsen. Nato-Ukraina -neuvoston työ muodostaa keskeisen sillan tälle prosessille. Kädenojennuksena Ukrainan tukemiseksi Nato toimijana on valmis ottamaan selkeämmän roolin Ukrainan tukemisessa perustamalla ukrainalaisten joukkojen kouluttamiseen erikoistuvan keskuksen Naton sisällä sekä lähettämällä Naton erityisedustajan Uk-

rainaan monitoroimaan Ukrainan Nato-prosessin edistymistä.

Huippukokouksen keskeisin Ukraina-tukea käsittelevä kohta käsittää liittolaisten pitkäkestoisen, 40 miljardin dollarin vuosittaisen tuen Ukrainalle, jonka toteutumista Natossa arvioidaan puolivuositain sekä Naton Haagin huippukokouksessa kesäkuussa 2025. Kysymys ei kuitenkaan ole vain Ukrainalle annettavasta tuesta, vaan Naton uskottavuudesta turvallisuuspoliittisena toimijana.

Naton globaali toimijuus ja kumppanuudet

Yhteistyövarainen turvallisuus on yksi kolmesta Naton päätehtävästä. Konkreettisesti se on saanut muotonsa globaalin kumppanuustoiminnan kautta. Naton kumppanuusverkosto on laaja ja ulottuu aina eteläisestä Amerikasta Afrikan ja Lähi-idän kautta Intian ja Tyynen valtameren alueelle. Viime vuosina Nato on vahvistanut siteitä erityisesti Intian ja Tyynen valtameren valtioiden Japanin, Etelä-Korean, Australian ja Uuden-Seelannin kanssa.

Nämä niin kutsutut indopasifiset Naton kumppanimaat jakavat liittokunnan kanssa yhteisen arvopohjan, mutta enenevässä määrin myös yhteisiä

NATON PERUSTEHTÄVÄ YHTEISEN PUOLUSTUKSEN JA PELOTTEEN MERKITYS ON KRISTALLINKIRKAS.

strategisia intressejä sekä jaetun analyysin globaalin turvallisuussympäristön kehityksestä.

Washingtonin huippukokouksessa indopasifiset kumppanit, yhdessä Ukrainan ja Euroopan unionin kanssa, keskustelivat globaalin turvallisuussympäristön heikosta tilanteesta. Kerta ei ole ensimmäinen, sillä vuosien 2022 ja 2023 Madridin ja Vilnan huippukokouksessa maiden johtajat oli myös kutsuttu huippukokouksen vieraisiksi. Naton ja indopasifisten maiden kumppanuudella on jo pidempi historia, joka periytyy aina 1990-luvulle saakka. Venäjän Ukrainan hyökkäyssodan seurauksena yhteistyö on kuitenkin saanut uuden merkityksen Kiina-akselin kautta.

Indopasifisille maille, kuten Nato-liittolaisille, Kiina muodostaa haasteen kyseenalaistamalla niille tärkeitä arvoja ja intressejä. Washingtonissa Nato on ottanut tiukemman kannan Kiinan ulkopoliittisiin toimiin, joilla tämä tukee Venäjän hyökkäyssodan mahdollistajana. Nato on erityisesti huolissaan Kiinan Venäjälle antamasta tuesta kaksikäyttömaterialeiden, kuten aseiden valmistukseen tarvittavien komponenttien ja raaka-aineiden osalta. Samalla Naton tulee kuitenkin varmistua, ettei se lankea kaksinaismoraaliin: tuomitessaan Kiinan toimet se kuitenkin ummistaa silmänsä Intian ja Venäjän väliselle kauppa- ja puolustuspoliittiselle yhteistyölle.

Naton näkökulmasta indopasifiset kumppanit ovat strategisen tärkeitä niin globaalin tuen osoittamisessa Ukrainalle kuin Ukrainan sodan eskaloitumisen estämisessä globaaliksi konfliktiksi. Jo nykyisellään Nato korostaa indopasifisen alueen merkitystä, sillä indopasifistisen alueen turvallisuudella on suora yhteys euroatlanttisen alueen turvallisuuteen. Vaikka indopasifinen alue ulottuu maantieteellisesti kauas euroatlanttisen alueen rajojen ulkopuolelle, täysin poissuljettua ei ole sekään, etteikö Naton toinen päätehtävä, kriisinhallinta, toteutuisi Naton jäsenmaiden ja sen keskeisten halukkaiden koalitioiden muodossa joskus tulevaisuudessa.

Erityisesti Yhdysvallat seuraa jo nyt kaakkois-Aasian ja Taiwanin turvallisuuspoliittisen tilanteen kehitystä tarkasti ja on valmis käyttämään sotilaallista voimaa sen puolustamisessa. Toinen mahdollinen intressialue voi syntyä Arktisella alueella, mikäli Venäjä ja Kiina tiivistävät sotilaallista vuoropuhelua.

Kohti Haagin huippukokousta 2025

Kaiken kaikkiaan voidaan arvioida, että Washingtonin huippukokous ylsi tavoitteisiinsa. Keskeisin onnistuminen lienee se, että Nato-maat löysivät yhteisymmärryksen Ukrainan Nato-jäsenyySTAivalta ja pitkäkestoista taloudellisesta ja sotilaallista tukea koskevasta kohdista. Yhteiseen puolustukseen ja pelotteeseen liittyvät toimet jäivät valitettavan pienelle huomiolle julkisessa keskustelussa, vaikka juuri niiden sisällössä piilee Naton julkisuus kuvan kannalta tärkein strateginen viesti. Nato on palannut perustehtävänsä pariin ja onnistunut viemään merkittävän määrän sotilasstrategisia uudistuksia kriisiajassa läpi. Se on vaatinut Naton jäsenmailta uudenlaista asennetta, kompromisseja ja valtavan suurta panostusta niin yhteisen kuin kansallisen puolustuksen kehittämiseksi. Liittokuntana se on onnistunut rakentamaan uusia alueellisia ja globaaleja kumppanuuksia.

Ennen kaikkea Nato on kyennyt uudistamaan itseään ajassa, jota leimaa epävarmuus, strateginen kilpailu ja vastakkainasettelu. Jatkaakseen tällä tiellä Nato-maiden tulee nyt saavuttaa Washingtonissa kirjatut tavoitteet. Monelle maalle tie voi olla vaikea sisäpoliittisten muutosten ja kansantaloudellisten herkkyystekijöiden vuoksi. Keskeisintä tavoitteiden saavuttamisessa on osallistaa Nato-maiden kansalaiset ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen keskusteluun. Seuraava Naton huippukokous järjestetään Alankomaiden Haagissa ensi kesäkuussa. Viimeistään silloin tiedämme, miten kävi. Ainakin itse odotan kestäviä toimia, jotta olemme siirtyneet taas muutaman askeleen eteenpäin kohti laajempaa ja yhtenäisempää liittokuntaa. ■

 turva
vakuutusyhtiö

No nyt on jännä paikka

**Älä jää tien päälle.
Nyt kasko -20 % verkosta vuodeksi.**

Psst... Ammattiliiton jäsenelle lisäetu!

turva.fi/auto

Hymyile, olet Turvassa.

Euroopan välineet yhteisen puolustuksen tueksi

TEKSTI ILKKA IKONEN

Everstiluutnantti, sotatieteiden tohtori, diplomi-insinööri.
Jääkärikykistörykmentin komentaja, Panssariprikaati.
Kirjoittaja palveli EU:n puolustussuunnittelun tehtävissä
EU:n sotilasesikunnassa 2018–2022.

Euroopan unionilla on paljon erilaisia instrumentteja ja organisaatioita, joilla voidaan tukea jäsenmaiden turvallisuutta ja puolustusta. Myös niiden rahallinen arvo on merkittävä. Tieto näistä välineistä on kuitenkin hajallaan. Artikkeliperustuu EU:n ja tutkijoiden julkaisuihin ja asiasta kiinnostunut saa tässä yleiskuvan Euroopan turvallisuus- ja puolustustoiminnan kentästä ja mahdollisuuksista.

Vuonna 2022 alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan järjensi Suomen turvallisuuspoliittista ympäristöä peruuttamattomalla tavalla. Huhtikuussa 2023 Suomi liittyi osaksi Natoa noin vuoden kestäneen jäsenyysprosessin jälkeen. Vajaassa kymmenessä vuodessa Euroopan ja erityisesti Suomen turvallisuuspoliittisessa ajattelussa on tapahtunut huomattava muutos, jonka syitä ja vaikuttajia tullaan tulevaisuudessa tutkimaan perinpohjaisesti.

Vuonna 2015 EU-komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker ehdotti Euroopan Unionille omaa armeijaa, joka viestittäisi Venäjälle Euroopan tahtoa puolustaa omia arvojaan. Eurooppalaisessa mittapuussa tämä Krimin valtauksen ja Itä-Ukrainan sodan laukaisema keskustelu ei juuri ottanut tuulta alleen, vaikkakin Saksan liittokansleri Angela Merkel korosti loppuvuodesta 2018 Euroopan puolustusyhteistyön ja armeijan tarvetta. Suomessa asiasta käytiin jonkin verran keskustelua ja esimerkiksi presidentti Sauli Niinistö puhui useaan otteeseen Euroopan yhteisen puolustuksen puolesta. Suomen aloitettua jäsenyysneuvottelut

Naton kanssa ja erityisesti Naton jäsenyyden jälkeen ei julkisuudessa ole juurikaan puhuttu EU:n mekanismeista ja välineistä puolustuksen ja puolustus suunnittelun tai suorituskykyjen kehittämisen ja rakentamisen osalta.

Keskustelun painopiste on luonnollisesti ollut Naton mukanaan tuomissa elementeissä, kuten Naton puolustus suunnittelussa, Nato Defence Planning Process (NDPP), sekä kansainvälisissä harjoituksissa ja esikuntarakenteissa. Poikkeuksena on kuitenkin ollut Ukrainan tarve saada tukea taisteluun Venäjää vastaan ja erityisesti kriittinen tarve ampumatarvikkeille, kuten tykistön ampumatarvikkeet. Julkisessa keskustelussa on tunnistettu EU:n rooli Ukrainan tukemisessa, ja uutisointi asian tiimoilta on jatkuvaa.

Euroopan Unionin rakenteet

Euroopan unionin sotilasesikunta, European Union Military Staff (EUMS) on perustettu vuonna 2004 ja nykyisellään siellä työskentelee noin 200 henkilöä.

Esikunnassa on vakituisesti komennettuna muutama suomalainen upseeri sijoitettuna eri osastoihin. Esikunnassa on viisi osastoa, jotka ovat:

konseptit ja suorituskyvyt, tiedustelu, operaatiot, logistiikka ja CIS (Communication and Information Systems).

Puolustussuunnittelun ja suorituskykyjen kanssa työskentelee päätoimisesti FORCAP -sektori (Force Capabilities), jonka vahvuus on vajaa kymmenen upseeria. Esikuntaa johtaa kenraaliluutnantin arvoinen upseeri, osastoja johtavat prikaatinkenraalin-kenraalimajurin arvoiset upseerit ja sektoreita everstin arvoiset upseerit.

Vuosina 2016–2020 EUMS:n johtajana toimi kenraaliluutnantti **Esa Pulkkinen**. Hän on nykyinen Suomen puolustusministeriön kansliapäällikkö. Kontra-amiraali **Georgij Alafuzoff** toimi tiedusteludirektoraatin johtaja vuosina 2013–2016. EUMS toimii Euroopan Unionin ulkoasianhallinnon, European Union External Action Service (EEAS) alaisuudessa. EUMS toimii valmistelevana organisaationa turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan liittyvissä asioissa ja se esittelee valmistelemansa asiat EU:n sotilaskomitealle, EU Military Committee (EUMC), joka hyväksyy ja vastaa EU:n sotilaallisista neuvoista. EUMC:n Suomen edustaja on tällä hetkellä kenraaliluutnantti **Kim Jäämeri**.

Euroopan puolustusvirasto, European Defence Agency (EDA) perustettiin vuonna 2004 Brysseliin. EDA on EU:n neuvoston alainen virasto, jonka tehtävänä on tukea jäsenvaltiota sotilaallisten suorituskykyjen kehittämisessä.

EDA:lla on keskeinen rooli muun muassa EU:n pysyvän rakenteellisen yhteistyön eli Permanent Structured Cooperation (PESCO) ja EU:n puolustuksen kehittämisessä. Virasto edistää yhteistyötä, käynnistää uusia yhteishankkeita ja tuottaa puolustusvalmiuksia kehittäviä ratkaisuja. Virastolla on työntekijöitä vajaa 200, jotka kaikki toimivat enemmän tai vähemmän puolustussuunnittelun ja suorituskykyjen kehittämisen kanssa. Voidaan sanoa, että resurssien määrä verrattuna EUMS:ään on vähintään 10-, ehkä jopa 20-kertainen.

Suomalaisia upseereita ei juurikaan ole palvellut EDA:ssa. Siviilejä ja erikoisupseereita on kuitenkin palvellut muutamia, kuten insinööriprikaatinkenraali **Jukka Juusti** puolustusmateriaaliosaston johtajana 2008–2011 ja **Olli Ruutu** EDA:n apulaisjohtajana 2018–2023. Ruutu palveli EDA:ssa myös 2009–2014, apulaisosastopäällikkönä.

EU:n komission puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden pääosasto, The Directorate-General for Defence Industry and Space (DG DEFIS) perus-

tettiin vuonna 2021 ja sen ensimmäiseksi johtajaksi valittiin suomalainen **Timo Pesonen**. Organisaatiossa työskentelee noin 300 ihmistä, joista sata puolustusteollisuuden puolella, suomalaisia upseereita on organisaatiossa työskennellyt toistaiseksi vain yksi.

Puolustusteollisuuden alalla DG DEFIS vastaa Euroopan puolustusteollisuuden kilpailukyyn ja innovatiivisuuden ylläpitämisestä varmistamalla kykenevän eurooppalaisen puolustusteknologian ja teollisen perustan kehittymisen. Avaruuden alalla DG DEFIS vastaa EU:n avaruusohjelman täytännönpanosta, joka koostuu eurooppalaisesta maanhavainnointiohjelmasta *Copernicus*, eurooppalaisesta maailmanlaajuisesta satelliittinavigointijärjestelmästä *Galileo* ja eurooppalaisesta geostationaarisesta navigointipäätepalvelusta *EGNOS*.

Euroopan unionin strategiat

EU:n turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä ohjaava "strateginen kompassi" hyväksyttiin 21.3.2022 EU:n ulkoasiainneuvostossa jäsenmaiden puolustus- ja ulkoministerien toimesta. EU:n päämiehet vahvistivat asiakirjan 25.3.2022 Eurooppa-neuvostossa.

Kompassia voi luonnehtia EU:n puolustusselonteoksi ja sen aikajänteenä on seuraavat noin 5–10 vuotta. Sen piti alun perin valmistua jo loppuvuodesta 2021. Viivästys mahdollisti kuitenkin sen, että kompassiin saatiin mukaan ensimmäiset johtopäätökset Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan.

Kompassi perustuu EU:n ensimmäiseen uhka-analyysiin, johon 27 jäsenmaan tiedustelupalvelut osallistuivat. Jäsenmaiden analyyseistä muodostettiin EU:n uhka-arvio, jonka kokosi Euroopan unionin tiedusteluanalyyssikeskus, European Union Intelligence and Situation Centre (EU INT Cen). Uhka-arvio päivitetään vähintään kolmen vuoden välein. Kompassissa esitetään yhteinen arvio strategisesta ympäristöstä, jossa EU toimii, sekä uhkista, joita unioniin kohdistuu. Strateginen kompassi on jaettu viiteen sisältökokonaisuuteen:

- 1) toimintaympäristön kuvaus,
- 2) toimintakyvyn kehittäminen,
- 3) Euroopan suojele,
- 4) suorituskykyjen kehittäminen ja
- 5) kumppanuudet.

Asiakirja sisältää sekä strategisia tavoitteita että noin 70 toimenpide-esitystä aikatauluehdotuksineen. EU:n suorituskykyjen kehittämisen osalta kompassissa esitetään toimia koskien puolustusme-

Euroopan Unionin CDP-prioriteetit vuonna 2023

EDA CDP raportti

Lähde: <https://eda.europa.eu/docs/default-source/brochures/qu-03-23-421-en-n-web.pdf>

noja, investointeja ja suorituskykytarpeita. Keskeisenä tavoitteena on kehittää EU:n suorituskykyjä vastaamaan paremmin operatiivisiin tarpeisiin, vahvistaen Euroopan puolustusta sekä EU:n sotilaallista- ja siviilikriisinhallintaa. Tähän painavimpana toimenpiteenä puolustusmenojen kasvattamista, jotta EU vastaa paremmin turvallisuustarpeisiinsa, parantaa tehokkuutta, lisää yhteistoimintakykyä ja eurooppalaista lähestymistapaa sekä tehostaa EU-työkalujen käyttöä.

Maaliskuussa 2024 julkaistiin EU:n historian ensimmäinen puolustusteollinen strategia, European Defence Industry Strategy (EDIS). Strategiassa esitetään pitkän aikavälin visio aina vuoteen 2035 asti puolustusteollisuuden valmiuden parantamisesta EU:ssa. Strategian tavoitteena on vahvistaa EU:n puolustuksen teknologista ja teollista pohjaa lisäämällä puolustusinvestointien määrää, laatua ja eurooppalaisuutta sekä kannustaa jäsenmaita yhteishankintoihin. *Sotilasajakauslehden* numerossa 2/2024 on europarlamentaarikko **Henna Virkkusen** artikkeli lukijoille, jotka haluavat syvällisemmin perehtyä strategiaan.

Puolustussuunnittelu ja suorituskyvyt

Euroopan unionilla on useita sotilaallisten suorituskykyjen kehittämisen prosesseja ja työkaluja, kuten Headline Goal Process (HLGP), EU:n suorituskykyjen kehittämisen suunnitelma, Capability Development Plan (CDP), Coordinated Annual Review on Defence (CARD) ja pysyvä rakenteellinen yhteistyö, Permanent Structured Cooperation (PESCO).

HLGP perustuu alun perin joulukuussa 1999 Helsingissä hyväksyttyihin tavoitteisiin, jotka tunnetaan nimeltä Headline Goal 2003. Vuonna 2004 hyväksyttiin uudet tavoitteet vuodeksi 2010. Tavoitteet perustuvat niin sanottuihin Petersburgin tehtäviin, joissa tavoitteeksi asetettiin 60 000 sotilasta operaatioon 60 päivässä jopa 4000 kilometrin päähän Euroopasta. Vuonna 2018 EU:n jäsenmaat päättivät, että HLGP muutetaan neljän vuoden sykliseksi prosessiksi, joka on ajallisesti ja taksonomisesti yhteneväinen NDPP:n kanssa. Ensimmäinen syklinen prosessi ajoittui vuosille 2019–2022 ja nyt toteutetaan sykliä 2023–2026.

HLGP on suorituskykyjen kehittämisen prosessi, jonka avulla pyritään kehittämään niitä suorituskykyjä, joita tarvitaan kriisinhallinnassa. Tarvittavat suorituskyvyt määritetään viiden erilaisen skenaarion kautta. HLGP sisältää samantyyppiset vaiheet kuin NDPP, mutta siinä ei jaeta eikä aseteta tavoit-

teita jäsenmaille. EU:n prosesseista juuri HLGP on NDPP:tä vastaava prosessi. HLGP-prosessi perustuu pelkistettynä kolmeen tuotteeseen, jotka ovat

1) Requirements Catalogue (RC), joka pitää sisällään kaikki ne vaadittavat suorituskyvyt, jotka tarvitaan viiden skenaarion mukaisten operaatioiden toteuttamiseen,

2) Force Catalogue (FC), joka pitää sisällään ne kaikki suorituskyvyt, jotka EU:n jäsenmaat ovat lupautuneet antamaan tarvittaessa EU:n käyttöön (vapaaehtoisesti ja ei sitovasti) ja

3) Progress Catalogue, joka analysoi RC:n ja FC:n välisen suhteen ja lopputuloksena on luettelo vaadittavista suorituskyvyistä HIGS (High Impact Capability Goals), jotka EU:lta ja sen jäsenmailta puuttuvat, jotta poliittisen tahdon mukaiset operaatiot voitaisiin suorittaa. HLGP:n prosessin tuotteet valmistelee EUMS yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, ja tuotteet hyväksyy EUMC. Prosessin aikana EUMS tekee yhteistyötä myös Nato:n kanssa, sillä NDPP ja HLGP käyttävät samaa kyselyä datan keräämiseen. Lisäksi myös CARD käyttää osittain samaa kyselyä omiin tietotarpeisiinsa.

Yksi EDA:n vanhimmista puolustussuunnittelun välineistä on CDP. Ensimmäinen CDP hyväksyttiin vuonna 2008 ja viimeisin CDP-suunnitelma hyväksyttiin lokakuussa 2023. Suunnitelmaa päivitetään jäsenmaiden päätöksellä eikä sillä toistaiseksi ole syklistä luonnetta. CDP koostuu neljästä työlinjasta "Strand", jotka arvioivat EU:n puolustussuunnittelun tarpeita lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, jonka horisontti on 2040-luvulla.

Strand A muodostetaan EUMS:n laatimasta HLGP:stä ja sitä kautta saadaan käsitys niistä suorituskyvyistä, joita tarvitaan lyhyellä aikavälillä.

Strand B arvioi pitkällä aikavälillä tulevaisuudessa tarvittavia suorituskykyjä. Arviointityö tehdään luomalla tulevaisuuden skenaarioita, joista johdetaan vaadittavat suorituskyvyt. Skenaarioissa arvioidaan ainakin muuttuvaa toimintaympäristöä, tulevaisuuden teknologioita ja tulevaisuuden sodankäynnin tai konfliktien luonnetta.

Strand C pyrkii muodostamaan keskipitkän aikavälin kuvan eurooppalaisesta suorituskykykentästä, arvioimalla jäsenmaiden puolustushankkeita ja projekteja. EDA kerää tarvittavan aineiston omista tietokannoistaan, sekä käyttämällä hyväksi NDPP:n ja HLGP:n kyselyä.

Strand D koostuu EU:n operaatioiden havainnoista ja opeista (Lessons Identified) ja sen koostamisesta vastaa EUMS.

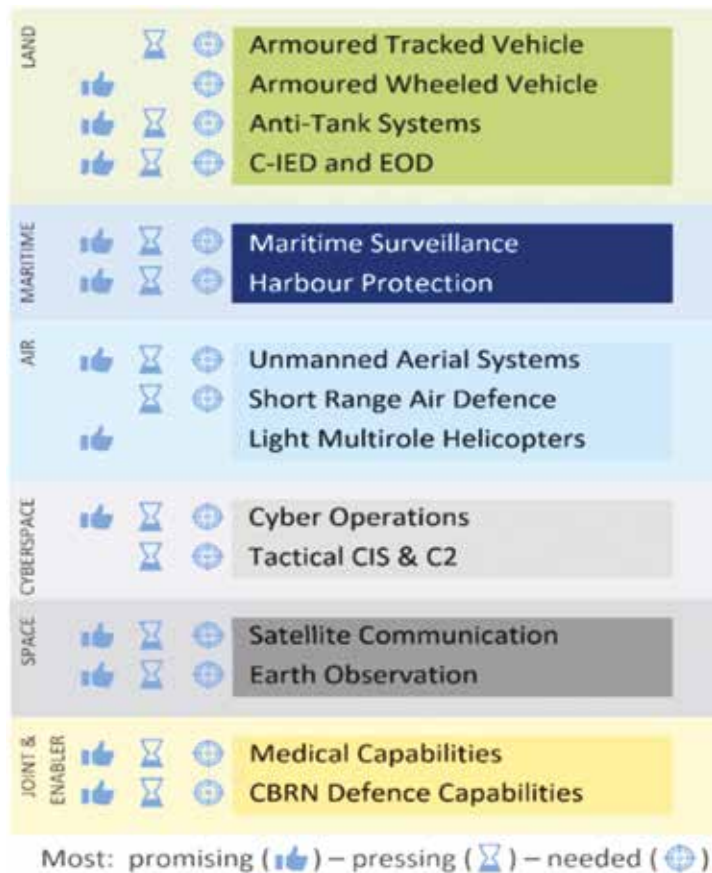
CARD:in tavoitteena on tarjota yleiskatsaus EU:n puolustusmaisemaan ja helpottaa yhteistyötä tunnistamalla yhteistyömahdollisuuksia jäsenmaiden välillä. Se perustuu jäsenvaltioiden puolustus suunnitelmien tarkasteluun ja pyrkii parantamaan johdonmukaisuutta toimien alkuna puolustusyhteistyölle. Ajan myötä tämän tulisi johtaa puolustus suunnittelusyörien ja suorituskykyjen rakentamisen asteittaiseen synkronointiin ja keskinäiseen sopeuttamiseen. CARD:in prosessia testattiin vuosina 2017–2018 niin sanotulla kokeilukierroksella. Ensimmäinen varsinainen CARD-kierros toteutettiin 2019–2020 ja toistaiseksi viimeisin kierros (kolmas kerta) toteutettiin 2023–2024.

Perusajatuksena CARD:ssa on, että EDA ehdottaa jäsenmaille yhteisiä hankkeita ja projekteja, joissa EDA:n roolina on tukea esimerkiksi hankehallinnon osalta jäsenmaiden työtä.

Euroopan komissio hyväksyi virallisesti joulukuussa 2017 PESCO:n perusperiaatteet ja toteutuksen. PESCO:n tavoitteena on, että jäsenvaltiot voivat yhdessä suunnitella, kehittää ja investoida puolustushankkeisiin sekä lisätä asevoimiensa toimintavalmiutta. Lopullisena tavoitteena on optimoida jäsenvaltioiden käytettävissä olevia resursseja ja parantaa niiden yleistä tehokkuutta, jotta voidaan vastata vaativimpiin sotilaallisiin tehtäviin ja operaatioihin ja edistää unionin tavoitteiden saavuttamista.

Keskeinen ero PESCO:n ja muiden yhteistyömuotojen sekä välineiden välillä on osallistuvien jäsenvaltioiden tekemien PESCO sitoumusten oikeudellisesti sitova luonne, joka tämän hetken päätösten mukaan tulee täyttää vuoteen 2025 mennessä. Tällä hetkellä PESCO pitää sisällään 68 hanketta tai projektia. Suomi on mukana muun muassa ES-SOR-hankkeessa (European Secure Software defined Radio).

Maaliskuussa 2021 EU sai tehtyä vuosien työn jälkeen päätöksen rauhanrahaston perustamisesta, European Peace Fund (EPF). Sen avulla voidaan rahoittaa niitä EU:n ulkoisia toimia, joilla on sotilaallista tai puolustuksellista merkitystä. Rahaston toimialue on maailmanlaajuinen ja se toimii neuvoston

CARD:in tunnistamat mahdollisuudet yhteishankkeiksi vuonna 2022. EDA CARD -raportti.

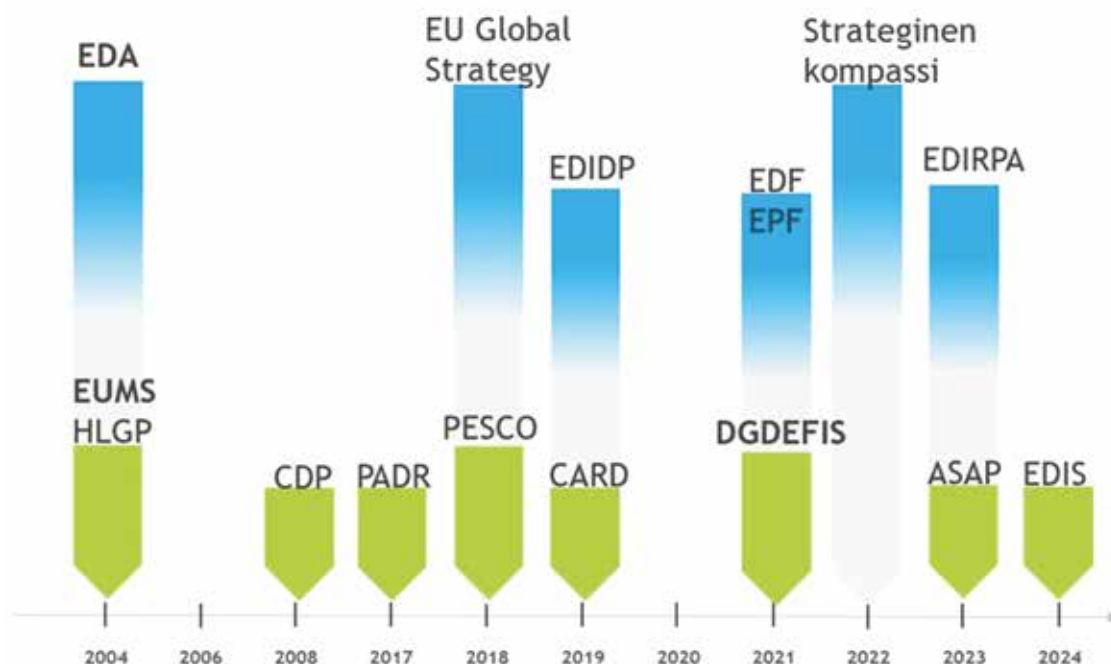
Lähde: <https://eda.europa.eu/docs/default-source/eda-publications/2022-card-report.pdf>

sekä EU:n Korkean edustajan alaisuudessa. Rahastolle on budjetoitu vuosille 2021–2027 viisi miljardia euroa, joka rahoitetaan suoraan jäsenmaista (ei EU:n budjetista). Vaikka rahasto ei suoranaisesti tue jäsenmaiden puolustus suunnittelua ja suorituskykyjen kehittämistä, on rahastolla kuitenkin merkitystä puolustus suunnittelun eurooppalaisessa kentässä. Rahastolla EU pystyy tukemaan kumppanivaltionsa infrastruktuuria, antamaan teknistä tukea ja hankkimaan tai antamaan sotilaallisia ja puolustukseen liittyviä tarvikkeita.

Puolustusteollinen yhteistyö

Kesäkuussa 2018 Jean-Claude Junckerin johtama komissio hyväksyi Euroopan puolustusrahaston, European Defence Fund (EDF) ensiaskeleet, kun sen kaksi ensimmäistä pilottihanketta alkoivat. Ensimmäi-

EU:n puolustussuunnittelun ja suorituskykyjen organisaatiot ja välineet 2004-2024

Euroopan unionin puolustuksen ja turvallisuuden instrumenttien kehittyminen.

nen hanke oli Euroopan puolustusteollinen kehittämisohjelma, European Defence Industrial Development Programme (EDIDP), joka oli toiminnassa vuosina 2019–2021, ja sillä oli 500 miljoonaa euron budjetti. Ohjelman tarkoituksena oli testata puolustusrahaston suorituskykykokonaisuuteen liittyviä toimia varsinaista EDF:ää varten. EDIDP-ohjelman tavoitteeksi asetettiin EU:n puolustusalan kilpailukyvyn ja innovointikapasiteetin edistäminen tukemalla puolustusmateriaalinkomission aikana kehitysvaiheen toimia. Komissio myönsi vuonna 2020 EDIDP:n kautta rahoitusta yhteensä 26 projektille, joista 15 oli myös PESCO:ssa mukana.

Toinen EDF-ohjelmaa edeltävä pilottihanke oli puolustustutkimuksen valmistelutoimi Preparatory Action on Defence Research (PADR), joka toimi vuosina 2017–2019.

Valmistelutoimen tarkoituksena oli erityisesti osoittaa erilaisista puolustustarpeista nousevien yhteisten puolustushankkeiden arvo, sekä testata eri hanketyyppejä ja hakumenettelyjä varsinais-

ta EDF toimeenpanoa varten. PADR:n kokonaisrahoitus oli 90 miljoonaa euroa. EDF:n budjetti vuosille 2021–2027 on kahdeksan miljardia euroa, jolla on tarkoitus tukea erityisesti puolustustutkimusta ja innovaatioita. DGDEFIS hallinnoi EDF:ää, samoin seuraavassa kappaleessa kuvattuja ASAP:ia ja EDIRPA:aa.

Venäjän hyökkäyssota toi vauhtia

Venäjän hyökkäyssota toi nopeasti mukanaan puolustusteollisuudelle kaksi tilapäistä tukivälinettä, joita ovat tilapäinen ampuetarvikkeiden tuotantoa tukeva säädös Support of Ammunition Production (ASAP) ja European defence industry reinforcement through common procurement act (EDIRPA).

EU komissio rahoitti maaliskuussa 2024 ASAP:ia 500 miljoonalla eurolla, jolla on tarkoitus muun muassa nostaa Euroopan 155 mm:n tykistön kranaattien tuotanto 2 miljoonaan kappaleeseen vuoteen 2025 mennessä (Viron puolustusministeriön jou-

lukuussa 2023 julkaiseman raportin mukaan Euroopan tuotantokyky vuodessa oli 600 000 kranaattia). Yhteensä ASAP rahoitti 31 hanketta (ampumatarvikkeet, ruuti ja ohjukset) ja Suomesta *Nammo Vih-tavuori* ja *Nammo Lapua* saivat rahoitusta.

EDIRPA pyrkii parantamaan jäsenmaidensa puolustustarvikkeiden yhteishankintoja, jolloin yksittäisille jäsenmaille syntyisi säästöjä, kun yksikkökustannukset laskevat. EDIRPA:n rahoitus vuoden 2025 loppuun asti on 300 miljoonaa euroa.

EU:lla on runsaasti keinoja ja varallisuutta

Artikkelissa pyrittiin antamaan kokonaisuus Euroopan Unionin puolustussuunnittelun ja suorituskykyjen rakentamisen eri instrumenteista ja organisaatioista. EU:ssa on tapahtunut paljon puolustuksen saralla viimeisen kuuden vuoden aikana. Eri-laisia instrumentteja on paljon ja ne tarjoavat myös huomattavaa rahallista tukea jäsenmaiden puolustuskäytön kehittämiseksi.

Painopiste on nimenomaan jäsenmaissa, sillä EU:lla ei ole armeijaa eikä suorituskykyä. Jäsenmaat itse rakentavat nuo suorituskyvyt ja mahdol-

lisesti antavat ne EU:n käyttöön tai Naton tai YK:n käyttöön, sen mukaan minkälaisia poliittisia päätöksiä tehdään. Oma keskustelunsa on se, onko instrumentteja jo niin paljon, että jäsenmaiden ja EU:n resurssit eivät riitä niiden kunnolliseen toimintaan eivätkä kehittämiseen. Pahimmillaan voi olla tilanne, jossa samat virkamiehet työskentelevät useamman instrumentin parissa, jolloin tulos ei ehkä ole niin hyvä kuin haluttaisiin.

Oma kokemukseni eri instituutioista EU:ssa on, että usea jäsenmaa suunnittelee upseereilleen jopa niin sanottua EU-uraa, jolloin he käyvät useamman kerran esimerkiksi EUMS:n, EDA ja nyt DGDEFIS -tehtävissä ja kerryttävät pääomaa jäsenmaan kannalta tärkeisiin tehtäviin, joista käydään kilpailua jäsenmaiden kesken, esimerkkinä sektorijohtajat ja osastopäälliköt.

EU:n puolustussuunnitteluun ja turvallisuuteen liittyen instrumenttien rahallinen arvo on merkittävä. Jo pelkästään EDF, EPF, ASAP ja EDIRPA käyttävät yhteensä 13,8 miljardin euron budjettia. Jäsenmaan kannalta onkin tärkeää, että eri instrumentit tunnetaan ja niitä pyritään hyödyntämään myös kansallisella tasolla. ■

Reliable. Resilient. Ready.

KNL's CNHF Manpack redefines portable communication with its cutting-edge, software-defined radio technology. Engineered for maximum security, resilience, and reliability, this system boasts the world's most reliable HF communications using a Cognitive Networked HF Waveform that intelligently navigates real-time environmental variables without relying on radio channel predictions.

Our cutting-edge radio solutions adapt to the needs and requirements of modern military and security operations with fast and reliable data links in any operating environment. We operate globally in the field of defence and security. Get connected [knl.fi](https://www.knl.fi)

EUNAVFOR Aspides

Meriliikenteen suojaamista taistelutilanteissa

TEKSTI JOONA HAATAJA

Kapteeniluutnantti, kirjoittaja palvelee esikuntaupseerina
EUNAVFOR Aspidesin esikunnassa.

Israelin ja Hamasin välisen sodan seuraukset alkoivat läikkyä Punaisellemerelle viime vuoden lopussa, kun Jemenin huthikapinalliset ryhtyivät suorittamaan iskuja kauppa-aluksia vastaan. Tämän vuoden alussa perustettu merioperaatio Aspides suojaa EU:n intresseissä olevaa meriliikennettä Punaisenmeren läpi.

Aspides-operaatioon osallistunut ranskalainen sota-alus tuhosi 9. maaliskuuta yhteensä neljä lennokkia, jotka lensivät hyökkäysprofiililla aiheuttaen välittömän uhan meriliikenteelle Adeninlahdella.

Huthikapinalliset ovat Jemenin luoteisosaa hallitseva shiialainen poliittis-sotilaallinen islamistiryhmä, joka sai haltuunsa laajempia alueita Jemenin sisämaassa ja Punaisenmeren rannikolla vuonna 2011 alkaneen vallankumouksen jälkeen. Huthien vuoden 2023 lopussa aloittamilla laittomilla hyökkäyksillä Punaisellaamerellä ja Adeninlahdella liikkuvia kauppa-aluksia vastaan on ollut merkittäviä vaikutuksia maailmanlaajuiseen meriliikenteeseen.

Erityisesti Suezin kanavaa operoiva Egypti ja kanavaa käyttävät varustamot ovat kärsineet tilanteesta, jossa ainoa riskittömämpi vaihtoehto olisi kiertää Afrikka eteläpuolelta. Vuoden 2023 loppuun mennessä esimerkiksi Israelin Eilatin sataman liikenne oli vähentynyt 85 prosentilla. Egyptin Suezin kanavan kautta kulki tämän vuoden kesäkuussa keskimäärin 33 alusta päivässä, kun viime vuonna vastaavaan aikaan aluksia kulki 76, pudotusta siis lähes 60 prosenttia.

Euroopan Unioni on päättänyt vastata tilanteeseen perustamalla 19.2.2024 EUNAVFOR Aspides-merioperaation, jonka strategisena tavoitteena on turvata merenkulun vapaus ja turvallisuus

Punaisenmeren kautta. Operaatio toteuttaa tehtäväänsä lähisuojaamalla EU:n intresseissä olevia kauppa-aluksia Punaisenmeren ja Adeninlahden uhka-alueen läpi. Lähisuojaustehtävät toteutetaan ilmatorjuntakykyisillä EU:n jäsenmaiden sota-aluksilla, jotka toimivat operaatiossa joitain kuukausia kerrallaan.

Suomi on päättänyt lähettää operaatioon korkeintaan viisi esikuntaupseeria. Saavuimme operaatioesikuntaan Kreikan Larissaan helmi-maaliskuun aikana nopealla aikataululla. Operaatioon ei järjestetty erillistä monipäiväistä koulutus- ja valintatilaisuutta, vaan tänne tultiin sillä koulutuksella ja osaamisella, mikä kotimaassa oli kertynyt. Omat työtehtävät jäivät sijaisten hoidettaviksi, ja työkaverit vaihtuivat muihin EU-maista pikakomennettuihin ammattisotilaisiin. Ensimmäiset pari kuukautta operaatiossa toimittiin virkamatkaperusteisesti, ja toukokuussa toiminta muuttui Merivoimien kriisinhallintaoperaatioksi.

Hyökkäystoiminta on päivittäistä

Huthikapinalliset ovat ilmoittaneet hyökkäävänsä Israeliin, Yhdysvaltoihin ja Isoon-Britanniaan linkittyviin aluksiin. Todellisuudessa huthien hyök-

 HEADQUARTERS Larissa, Greece	 OPERATION COMMANDER Rear Admiral Vasileios Gryparis	 FORCE COMMANDER Commodore George Pastoor
 DURATION OF MANDATE 1 year	 OPERATION LAUNCHED 19 February 2024	 OPERATION AREA From the Red Sea to the Gulf and a large part of the North-West Indian Ocean
 BUDGET €8 million	 STAFF in Europe: Operation Headquarters located in Larissa (Greece) in the region: Force Headquarters embarked on a Frigate	 ASSETS • 3 frigates • 1 multi function support ship
		

Aspidoksen operaatioesikunta toimii Larissassa Kreikassa.

käykset ovat kohdistuneet myös kauppa-aluksiin, joilla ei ole mitään tiedossa olevaa yhteyttä kyseisiin maihin. Vuoden 2023 marraskuusta alkaen Aspides-operaatio on rekisteröinyt yli 200 huthieihin liittyvää hyökkäystapahtumaa Jemenin, Punaisenmeren ja Adeninlahden alueella. Tähän on laskettu mukaan myös alueella toimivien muiden joukkojen, kuten USCENTCOM:n huthieja vastaan suorittamat hyökkäykset. Huthit operoivat merialueella jatkuvasti ja toteuttavat kauppa-alusten maalittamista päivittäin.

Huthit ilmoittivat maaliskuussa 2024 tehneensä Venäjän ja Kiinan kanssa turvallisuussopimuksen,

jonka mukaan kyseisten maiden aluksiin ei kohdisteta iskuja. Sopimuksen tekemisestä ei ollut kulunut viikkoakaan, kun huthit iskivät ballistisilla meritorjuntaohjuksilla kiinalaisomisteiseen M/V Huang Pu -öljytankkeriin, joka oli matkalla Venäjältä Intiaan. Isku aiheutti aluksella tulipalon, jonka miehistö onnistui sammuttamaan.

Huthien käyttämät ballistiset meritorjuntaohjuksset ovat suomalaisittain melko tuntematon merisodankäynnin väline. Ne lentävät kohteeseensa ballistisella lentoradalla, eivätkä meren pinnan lähellä kuten perinteiset meritorjuntaohjuksset. Niiden kan-

tama on näin ollen huomattavan pitkä, mutta toisaalta ne voi teoriassa havaita kauempaa. Lennokkeihin verrattuna ne ovat huomattavasti vaarallisempia, sillä ne ovat paljon nopeampia ja kykenevät kantamaan huomattavasti suuremman hyötykuorman.

Aspides-operaatioon osallistuvat alukset ovat torjuneet heinäkuuhun mennessä yli neljä aluksia lähestyvää ballistista meritorjuntaohjusta. Ohjusuhan vuoksi alukset ja miehistö ovat ympärivuorokautisesti korkeassa torjuntavalmiudessa. Aikaa moninkertaisella äänennopeudella liikkuvan ohjuksen torjuntaan on vähän.

Apu voi olla kaukana

Useat kauppa-alukset ovat selvinneet huthien ohjuksista suhteellisen vähäisin vaurioin, varsinkin jos osuma ei ole kohdistunut aluksen vesirajaan. Mutta mikäli ohjus aiheuttaa aluksella vakavan sammuttamattomissa olevan tulipalon, miehistöllä ei ole juuri muuta vaihtoehtoa kuin jättää alus.

Tästä saatiin esimerkki kesäkuussa, kun rahtialus Verbena joutui Adeninlahdella huthien ohjushyökkäyksen kohteeksi. Yksi miehistön jäsenistä loukaantui, ja hänet siirrettiin leikkaukseen Aspides-operaatioon osallistuvalla HNLMS Karel Doormanille. Alukselle jäänyt miehistö ei kyennyt sammuttamaan ohjuksen aiheuttamaa tulipaloa, joten laiva jouduttiin jättämään ajelehtimaan keskelle Adeninlahtea.

Punaisellamerellä ulkoista sammutusapua ei välttämättä ole saatavissa, ja kauppa-alukset ovat joutuneet pitkälti turvautumaan omaan palon- ja vauriontorjuntakykyynsä.

Huthit ovat tänä vuonna käyttäneet lähes päivittäin lennokkeja tilannekuvan muodostamiseen, maalittamiseen ja hyökkäyksiin. Lennokkeja on havaittu sekä yksittäisinä että useiden kappaleiden parvissa. Osa lennokeista on suorittanut kauppa-aluksiin hyökkäyksiä. Näitä kutsutaan OWA-lennokeiksi (One-Way Attack). Esimerkiksi huhtikuussa huthit julkaisivat netissä videon, joka oli kuvattu tällaisen lennokin kamerasta. Lennokki osui Punai-

EUNAVFOR ASPIDES

FREMM-luokan fregatti FS Alsace lähisuojaamassa CMA CGM -varustamon rahtialusta, joka oli läpikulkumatkalla Punaisellamerellä.

Huthikapinalliset iskivät kesäkuussa miehittämättömällä veneellä kreikkalaisomisteiseen Tutor-rahtialukseen Punaisellamerellä. Veneessä oli nukkeja, joilla se pyrittiin saamaan näyttämään miehitetyltä. Rahtialuksen aseistettu turvallisuusryhmä ei sosiaalisessa mediassa jaetun videon perusteella avannut tulta lähestyvään veneeseen. Miehistön jätettyä laivan huthit lopulta upottivat sen kylkeen asennetuilla räjähteillä. [Kuvat: Alukselta kuvattu video ja Huthien tiedote.]

sellamerellä seilanneeseen rahtialus Cycladekseen, jota kohti oli ensin hyökätty epäonnistuneesti useita kertoja.

Aspidekseen osallistuvat alukset ovat torjuneet yli 14 lennokkia, pääasiallisena torjunta-aseena on käytetty laivatykkeitä ja ilmatorjuntaohjuksia. Maaliskuussa Aspides-operaatioon osallistunut ranskalainen sota-alus lähetti aluksen helikopterin tuhoamaan huthien lennokin sarjatuliaseella. Heinäkuun alussa kreikkalaismedia raportoi HS Psara -fregatin käyttäneen Hellenic Aerospace Industryn kehittämää lennokintorjuntajärjestelmää Punaisellamerellä ja tuhonneen kaksi lennokkia.

Miehittämättömät veneet uhkana

Huthit ovat käyttäneet myös miehittämättömiä veneitä (USV, Unmanned Surface Vessel) meriliikennettä vastaan. Aspides-operaatioon osallistunut fregatti FGS Hessen upotti maaliskuussa kauppa-alusta lähestyneen miehittämättömän veneen eteläisellä Punaisellamerellä. Vene oli lähtenyt huthien hal-

litsemalta alueelta Jemenistä, ja sen arvioitiin muodostavan välittömän uhan merenkulun vapaudelle.

Huthit toteuttivat kesäkuussa miehittämättömällä veneellä onnistuneen hyökkäyksen Tutor-rahtialukseen eteläisellä Punaisellamerellä. Tapahtuneesta julkaistiin sosiaalisessa mediassa kaksi videota, toinen aluksen miehistön kuvaamana ja toinen huthien kuvaamana. Videosta voi nähdä, että vene oli kalastusaluksen mallinen ja sen kyytiin oli aseteltu nukkeja, joilla se pyrittiin saamaan näyttämään miehitetyltä. Huthien toisesta aluksesta kuvaamasta videosta voi taas päätellä, että ne tarkkailivat alusta hyökkäyksen aikana.

Tutor ei uponnut välittömästi, vaan vasta kun miehistö oli joutunut jättämään laivan. Huthien kuvaaman videon perusteella ne kävivät myös asettamassa alukseen räjähteitä, jotka saivat laivan lopulta uppoamaan. Huthilla tiedetään olevan käytössään useita miehittämättömiä veneitä, joita Yhdysvallat on tuhonnut niitä Jemenissä säännöllisesti.

Heinäkuun alkuun mennessä Aspides-operaatio on lähisuojannut noin 180 kauppa-alusta Punai-

OPERAATIO ANTAA JÄSENVALTIOIDEN
MERIVOIMILLE MAHDOLLISUUDEN
HARJOITUTTA A HENKILÖSTÖÄÄN
TODELLISISSA TAISTELUTILANTEISSA,
JOITA KÄYDÄÄN KONVENTIONAALISILLA
MERISODANKÄYNNIN VÄLINEILLÄ.

senmeren läpi. Aspides on ensimmäinen EU-operaatio, jonka perustehtäviin kuuluu toteuttaa perinteistä kineettisen voiman käyttöä. Operaatio eroaa tässä suhteessa merkittävästi esimerkiksi EU:n Irini- tai Atalanta-operaatioihin.

Aspides antaa EU:n jäsenvaltioiden merivoimille mahdollisuuden harjoituttaa henkilöstöään todellisissa taistelutilanteissa, joita käydään konventionaalisilla merisodankäynnin välineillä. Operaatio toteutetaan haastavissa olosuhteissa, kunnioittaen kansainvälistä oikeutta. Aspides ei osallistu maauskujen toteuttamiseen Jemeniin, vaan operaation mandaatti on puhtaasti puolustuksellinen. ■

Seuraa operaatiota sosiaalisessa mediassa

EUNAVFOR ASPIDES -operaatio tiedottaa toiminnastaan aktiivisesti sosiaalisessa mediassa:

- X-kanavalla (ent. Twitter) @EUNAVFORASPIDES
- Instagramissa @operation_aspides
- Facebook-sivulla European Union Naval Force – Operation Aspides.

SUOMALAINEN ORBIS OY ON TOIMITTANUT LUOTETTAVIA TIEDONSIIRTORATKAISUJA JO VUODESTA 1949.

Toimitamme maanpuolustuksen erityisvaatimuksiin suunniteltuja kestäviä ja laadukkaita komponentteja, jotka takaavat kriittisten järjestelmien korkean teknisen suorituskyvyn, sekä suojauksia ja mittalaitteita, joilla varmistetaan tiedonsiirtoverkon toiminta vaativissa olosuhteissa. Toimimme luotettujen päämiesten kanssa, ja valikoimamme kattaa paitsi MIL-standardin mukaiset myös NATO-yhteensopivat tuotteet.

Orbis Oy | Vanha Kaarelantie 9, 01610 Vantaa | www.orbis.fi | p. 020 478 8600

Kuka ohjaa sotahistorian tutkimusta?

TEKSTI OHTO MANNINEN

Otsikon kysymyksen herättivät parikymmentä vuotta sitten julkisessa sanassa ja kirjoissakin esitetty väitteet sotahistorian tutkimuksesta.

KERRATTAKOON TUOLLOISET KRITIIKIT:

1) Sotahistorian tutkimus Suomessa on vanhan aikaista, se keskittyy taisteluihin ja on unohtanut monet tutkimusaiheet. Tätä painottivat aloittelevat sotahistorian tutkijat maanlaajuisesti.

2) Sotahistorian tutkijat ja tarkemmin määritellysti puolustusvoimia lähellä olevat tutkijat muotoilivat tutkimustuloksensa isänmaallisessa hengessä.

3) Niin sodan ajan kiusallisista asioista kuin rauhajan tapahtumista, mm. asevelvollisuuskutsun ratkaisusta, oli vaiettu.

4) Toisaalta väitettiin, että puolustusvoimat olivat järjestelmällisesti tuhonneet arkistojaan salatakseen sota-ajan tapahtumia.

5) Väitettiin, että Puolustusvoimat pyrki vaikuttamaan keskusteluun ja että kriittinen tieteellinen polemiikki oli puolustusvoimien ”masinoimaa”.

6) Tämän lisäksi julkisuudessa väitettiin, että nuoret tutkijat eivät uskaltaneet kirjoittaa viime sotia koskevista asioista, kun pelkäsivät vanhempien tutkijoiden kritiikkiä.

NÄILLÄ VÄITTEILLÄ LUOTIIN negatiivista ilmapiiriä. Luotiin kuva, että sotahistorioitsijoiden tutkimukseen ei voi luottaa. Samoin luotiin sellainen kuva, että puolustushallinnolta palkkansa saavat tutkijat olivat lähtökohtaisesti epäluotettavia. Kansankiihotuksen keinoin lietsottiin vihaa ammattisotilaita eli ns. kapiaisia vastaan.

MILLAISET SEIKAT OVAT OHJANNEET tutkimusta? Tietysti on mainittava ohjaavina tekijöinä tutkijayhteisö ja siihen kuuluvat ohjaajat, tieteelliset huiput, kansainväliset suuntaukset. Tutkimusaiheet valikoituvat sinne missä on tutkimatonta tai missä uudet lähdeaineistot mahdollistavat tulkinnan uudelleenarvioinnin. Toisaalta jotkin aiheet vetävät tutkijoita puoleensa kiehtovuutensa tai karneutensa takia. Sodat ovat tätä jälkimmäistä.

TUTKIMUKSESSA ON OLLUT havaittavassa tiettyä aalto-liikettä. Suomalainen historian tutkimus on 1960-luvulta asti asettanut kyseenalaisiksi monia vakiintuneita historian tulkintoja, joita oli syntynyt 1800-luvulta alkaen – luotaessa Suomen autonomiselle valtiolle historiaa – ja voimakkaasti 1920- ja 1930-luvuilla, itsenäisyyden alkuvuosikymmeninä, kun ns. kansallinen historiantutkimus terävöitti menneiden vuosisatojen Suomea jälkikäteen.

1960-luvulla yliopistoissa opiskellut ”myyttimurtajien sukupolvi” huomasi aiemmat ylilyönnit ja kyseenalaisti lähes kaiken varhemmän tutkimuksen. Näkemykseni on, että paljon hyvää saatiin aikaan, mutta kritiikot omaksuivat usein kritiikittä saamaansa uutta tietoa, ja niin menttiin toiseen äärimmäisyyteen.

ON HAVAITTAVISSA, että myyttien murtajiin vaikuttivat oman aikansa realiteetit. Ulkopoliittikan takia otettiin herkästi huomioon Neuvostoliiton historiantutkimus. Venäläistä aineistoa saatiin käyttöön autonomian ajan osalta, ja tämä johti siihen, että muun muassa **Osmo Jussila** katsoi Suomen valtiollista asemaa määriteltessään ratkaisevaksi Venäjällä vallitsevat ajatustavat, joissa panslavisteilla oli suuri vaikutus, eikä antanut arvoa tutkitun aikakauden suomalaisten omille käsityksille. Vastaavasti **Matti Klinge** kirjoitti Suomen historiaansa, että Saksaan

ensimmäisen maailmansodan aikana sotilaskoulutukseen menneiden suomalaisten jääkärien motiivina oli kunniamerkkien saaminen. Siinä unohtui itsenäisyysaate ja tsaarinajan lopun sortokausi. Jopa nimitys sortokausi oli tuomittava näiden ns. ”uustaristien” kirjoituksissa.

TUTKIMUKSEN AALTOILUUN OVAT vaikuttaneet myös aatteellinen kehitys ja ideologiset painotukset.

Selvänä piiritys mieleen 1970-luvun marxilainen suunta, kun historian alan nuorempi opettajakuntakin oli pyrkimässä tähän suuntaan. Historian tutkimuksessa ei kai kuitenkaan valmistunut koskaan marxilaista väitöskirjaa. Toki yhteiskunnassa tuolloin oli ajatusmalleja, jotka pyrkivät lyömään leimansa historioitsijayhteisöön, esimerkiksi vallankumouksen hyväksyminen ja paradoksaalista kyllä väkivallan vastustaminen. Heräsi kysymys Puolustusvoimien tarpeellisuudesta jne.

”MYYTtien MURTAMISEN” KANSSA samanaikaisesti kehittyi tieteellisen historiankirjoituksen kaupallistaminen.

Väitöskirjojen tekijät yrittivät 1970-luvulta lähtien löytää tuloksistaan ns. lööppejä, joiden avulla heidän tutkimuksensa huomattaisiin julkisuudessa ja jopa kirjoja myytäisiin. Tämä tendenssi on kasvanut näihin aikoihin asti yhä suuremmaksi, ja nähdäkseni nykyisin moni hyvin tehty väitöskirja menettää kasvonsa julkisuudessa, kun asiantuntematon – ainakin massailmiönä katsoen – media kärjistää sensaatioita toistensa kanssa kilpaillen. Alkuperäisestä tutkimustuloksesta ei silloin enää ole paljon jäljellä. Useimmiten tällöin on kyse jo aikoja sitten tunnetuista asioista ja jo aikoja sitten murretuista myyteistä.

Esimerkiksi jatkosodan syttymiseen liittynyt kielikuva ”ajopuusta vuolaassa virrassa” eli ajopuuteoria upotettiin väitöskirjoissakin kymmenkunta kertaa. Sitten mollattiin erillissota-käsitettä, luullen, että erillissota olisi tulkittava vain suhteessa Saksan-yhteistoiminnan näkökulmasta. Sensaatioiden tavoittelua yllytti taistelu tutkimusmäärärahoista.

On toki historianfilosofian valtalinnan mukaista, että kehityksen suuri linja yritetään löytää. Tällaisen löytäminen on tutkijoille yksilöllistä ja tulostakin on yksilökohtainen. Tutkijalle valkenee jokin muutos tai kehitysvaihe ja hän yrittää jälkeensä asettaa sormensa muutoskohdalle. Tämä on luonnollista, mutta huolestuttavaa ja totuudelle vaarallista on, jos tämä yksilön havainto korotetaan muillekin aksioomaksi ja yritetään saada sama muutoskohta pätemään muillakin elämän alueilla. Tuhoisaa tieteele on, kun usko omaan asiaan voittaa tieteen pelisäännöt.

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN OHJAAJIKSI olen tutkijoiden lisäksi edellä ounastellut poliitikot, mesenaatit ja muut idealistiset tieteen edistäjät. Asiaan vaikuttavat myös maineen hankkijat, hyödyn ja vallan tavoittelijat. Yleisöä kosiskellaan, myyntiä edistetään.

MIKÄ ON MEDIAN OSUUS? On ollut nähtävissä, että media suorastaan houkuttelee tutkijoita skandaalien pariin. Median valta merkitsee myös median vaikutusta sotahistoriantutkimukseen. Tätähän ei voi katsoa vain lehtimiesten tai tv-toimittajien viaksi. Löytyy lieventäviä puolia. Sukupolvilla on erilainen tieto todellisuudesta ja myös erilainen elämäkokemus, ja median henkilöstö oli saanut oppinsa pysähtyneisyyden ajan kouluissa.

Asiaan vaikutti sekin, että Neuvostoliiton ihailusaan pettyneet etsivät auliisti likaa myös suomalaisten toimista. Median halusta vallita oli surkuhupaisa kokemus, kun erään suurlehden toimittaja päätti panna Suomen historiankirjoituksen uuteen uskoon. Hän suoritti gallup-kyselyn otoksenaan historian professorit. Kysymykset oli asetettu kuitenkin tällaisen tutkimuksen periaatteiden vastaisesti, niin että vastaajat ohjattiin kysymyksillä, jotka sulki pois oikean kysymyksenasettelun. Ei siis voinut kuin säälitellä silloisia historian professoreita. Tosin lehdistötiedon pinnallisuus oli paljolti heidän syytään.

Ei voi moittia mediaa siitä, että he pyrkivät paljastamaan salaisuuksia. Parhain päin asiaa tarkasteleva voi sanoa, että media on oikeuden esitaistelija ja että salaaminen tuntuu aina vähintäänkin kierolta.

Juha-Antero Puistola
Komentaja evp.

Timantit voivat olla jokaisen parhaita ystäviä

Kirjoitin muutama lehti sitten Kiinan kasvaneesta kullanhimosta. Keltainen metalli on jo pitkään ollut valtioiden ja sijoittajien turvaköysi vaikeina aikoina. Kaappiin jemmattu kultaharkko on todennäköisesti säilyttänyt ostovoimansa rytäkän laadusta riippumatta.

Arvopapereista tai setelirahasta on myllerryksissä saattanut tulla lähinnä sytykkeitä. Kiinteistöt ovat säilyttäneet arvonsa kenties pörssiomistuksia paremmin, mutta viime aikoina niitäkin on kohdeltu kaltoin liki kaikilla sotanäyttämöillä.

Suurin osa lukijoista on tietysti joutunut pontevasti arpomaan mihin ylimääräiset rahansa sijoittaa, joten jatketaan tarjousten etsimistä.

Kullan hinta on noussut niin, ettei sitä enää viikkorahoilla montaa grammaa saa hankittua. Sivutehtaan kulta ja siirrytään timantteihin. Siellä näyttää avautuvan iskun paikka.

Timanttimarkkinoilla vaikeuksien jälkeen tulee uusia vaikeuksia

Maaailman johtava timantinhiontavaltio eli Intia on vaikeuksissa, ja maan timanttiteollisuus on suorastaan lamassa. Hiottujen ja kiillotettujen kivien vienti laski viime vuonna vuoden 2022 23 miljardista dollarista 16 miljardiin.

Viennin arvon odotetaan laskevan kuluvana vuonna pahaiseen 12 miljardiin. Gujaratin osavaltion 800 000 timantinhiojaa ovat pulassa. Viimeisen puolen vuoden aikana yli 30 000 hiojaa on vapautettu työmarkkinoille.

Hiipuneesta kysynnästä huolimatta hiomot jatkoivat työtään, joten timanttien hinta maailmanmarkkinoilla on suorastaan romahtanut. Viime vuonna hinnat painuivat 27 prosenttia. Ylituotannon lisäksi hintaa painoivat G7-maiden sekä Intian tärkeimpien vientikohteiden Arabiemiraattien ja Belgian talouden taantuma. Niihin iski ensin Covid-19 ja sen jälkeen Ukrainan sota.

Pakotteet purevat myös timanttiteollisuuteen

Halpuutus sai lisää kierroksia Gazan sodasta, sillä jalokivet muodostavat merkittävän osan Intian ja Israelin välisestä kaupasta.

Intian timanttiteollisuuden mollivoittoinen tulevaisuuskatsaus täydentyi, kun länsimaat lisäsivät pakotelistoilleen ne venäläiset timantit, jotka oli hiottu Intiassa. Intia tuo 30 prosenttia raakatimanteistaan venäläisistä kaivoksista - joihin sovelletaan nyt länsimaiden pakotteita sodan vuoksi.

Ihmisten ilkeyden lisäksi kekseliäisyys on vaikuttanut timanttimarkkinoihin. Nyt myös laboratorioissa kasvatettujen timanttien, joiden kysyntä oli aikoinaan suurta, hinnat ovat laskeneet ylituotannon vuoksi 300 dollarista 78 dollariin karaattia kohden. Hintakilpailu jatkuu seuraavaan nousukauteen asti. Siihen asti meilläkin on mahdollisuus viimeinkin hankkia timantti, jonka näkee paljain silmin. ■

Katse vuosituhanen puoliväliin

TEKSTI JYRI KOSOLA

KUVAT DCDC/DEFENCE FUTURES

Brittiläinen hallituksen strateginen ajatuspaja **Defence Futures** julkaisi syyskuun lopussa paksun tietojärkäleen nimeltään **Global Strategic Trends 2055**. Koska strategiset kehitystrendit ovat universaaleja, brittipajan tuote on relevantti meillekin.

S euraavan 30 vuoden aikana tiedon talennuskapasiteetin kasvun myötä tiedon määrä ylittää sen käsittelyyn käytettävissä olevan prosessointi- ja analysointikyvyn. Uudet tiedontalennustekniikat voivat kuitenkin nopeuttaa käsittelyaikoja pidemmällä aikavälillä. Kehitys voi muuttaa tapoja, joilla yhteiskunta käsittelee tietoa, ja jossakin vaiheessa kvanttilaskenta mahdollistaa joidenkin ongelmien ratkaisemisen nykyistä paljon nopeammin. Yhdessä nämä edistysaskeleet voivat johtaa kauaskantoisiin ja laaja-alaisiin muutoksiin useilla aloilla, kuten rahoituspalvelut, valmistus ja suunnittelu. Hallitukset ja yritykset ovat yhä enemmän riippuvaisia pääsystä tietoon ja tiedon omistamisesta tulee merkittävää varallisuutta

Sensoriteknologioiden, mukaan lukien kvanttianturit, kehittymisen myötä koko yhteiskunnasta tulee laajalti anturoitu. Tämä on sekä mahdollisuus parantaa ihmisten jokapäiväistä elämää, että uhka,

koska siitä voi aiheuttaa uusia haavoittuvuuksia sekä hallitusten kykyä valvoa kansalaistensa toimintaa.

Satelliittipohjaisen Internet-viestinnän kaupallinen kannattavuus voi mahdollisesti johtaa verkkopalveluiden kokoaikaiseen maailmanlaajuiseen kattavuuteen, mikä tuo merkittävää hyötyä yhteiskunnille ja talouksille.

Tekoälyn edistyminen tuo etuja useilla aloilla, vaikka yhteiskunnan ja hallitusten kyky pysyä kehityksen tahdissa ja ottaa käyttöön tätä uutta teknologiaa laahaakin teknistä kehitystä jäljessä, mistä länsimaissa pitäisi olla huolissaan.

Energiatuotannossa siirrytään maailmanlaajuisesti asteittain fossiilisista polttoaineista uusiutuvien energialähteiden käyttöön. Tämä puhtaiden energiamuotoja käyttöönotto seuraavan 30 vuoden aikana, mikä johtaa resurssiriippuvuussuhteiden uusjakoon. Vaikka aurinkovoiman odotetaan olevan maailman johtava uusiutuva energialähde vuoteen 2024 mennessä, tuulienergian teknologinen kehitys voi johtaa sen markkinaosuuden kasvamiseen. Muualla ydinvoimalla ja vetytaloudella voi olla kasvava rooli. Vaihtoehtoiset biopolttoaineiden tuotantomenetelmät, kuten levien käyttö, voivat avata uusia mahdollisuuksia tuottaa uusiutuvia polttoaineita.

Mobiililaitteiden ja sähköajoneuvojen määrän kasvaessa kyvystä varastoida energiaa tulee yhä kriittisempi. Tällä hetkellä markkinoita hallitsevat litiumioniakut korvautunevat solid-state-akuilla. Tämä johtaa pienempiin, kevyempiin ja turval-

Tulevina vuosina nähdään merkittäviä edistysaskeleita ihmisen ja koneen välisessä tiimityössä, joka mahdollistaa tehokkaamman yhteistyön ihmisten ja koneiden välillä.

lisempiin akkuihin. Sähköpohjaisten liikenneratkaisujen kasvu johtaa todennäköisesti asteittaiseen luopumiseen riippuvuudesta fossiilisista polttoaineista, ja erityisesti kaupunkiliikenteessä tapahtuu suuria muutoksia.

Automatisoidun kuljetuksen kehittyminen tuo mukanaan ratkaisuja, kuten viimeisen kilometrin toimitus drooneilla ja täysin autonomisen kaupunkiliikenteen yleistyminen.

Ainetta lisäävän valmistuksen (3D-tulostus), automaation, tekoälyn ja uusien materiaalien odotetaan mullistavan valmistusprosessit ja tavaroiden tuotannon. Vaikka tämä tarjoaa mahdollisuuksia joillekin, erityisesti automatisoitujen prosessien nopea käyttöönotto voi johtaa laajaan työttömyyteen, joka saat-
taa johtaa yhteiskunnalliseen epävakauteen.

Terveydenhuollon alalla yleistyvät ennaltaehkäisevä lääketiede ja henkilökohtaiset terveydenhuoltostrategiat. Niiden tavoitteena on pikemmin-
kin ehkäistä kuin hoitaa sairauksia. Kuitenkin kun terveydenhuoltotekniikat kehittyvät yhä kalliimmiksi, kaikilla ei tule olemaan varaa niihin. Näin nämä uudet hoitomuodot pahentavat jo olemassa olevaa terveydellistä eriarvoisuutta. Kasvava elinsiirtojen kysyntä edellyttää mahdollisten uusien teknologioiden, kuten ksenotransplantaation (elinten, solujen ja kudosten siirto eläimistä ihmisiin) lisätutkimusta, esimerkiksi kehittää menetelmiä luoda laboratorioissa kasvatettua kudosta ihmisen omista soluista.

Geenimanipulaation edistyminen voisi tarjota uusia läpimurtoja ja mahdollisuuksia, vaikka tällaisten tekniikoiden käyttö herättää jatkossakin eettisiä huolenaiheita. Tartuntatautien leviämisen on jatkossakin haaste yhteiskunnille kaikkialla maapallolla.

Bioteknologian kehityksen toivotaan johtavan merkittäviin parannuksiin elintarviketuotannossa. Se auttaisi vastaamaan kasvavaan globaaliin kysyntään. Kehitys mahdollistaa myös ihmisiä, eläimiä ja elintarvikkeita vastaan tarkoitettujen uudenlaisten bioaseiden kehittämisen.

Fyysisen, digitaalisen ja biologisen maailman välisten rajojen hämärtyminen muuttaa ihmisten elämää ja yhteiskuntaa. Ihmisen toimintojen tehostamisella teknologian keinoin (human augmentation) on selkeitä sotilaallisia käyttökohteita. Kehitys johtaa monessa kohdin merkittäviin parannuksiin mutta turvallisuus- ja etiikkakysymykset nousevat uusiksi huolenaiheiksi.

Dataa syntyy enemmän kuin sitä pystytään hyödyntämään

Vuonna 2010 tuotetun datan kokonaismäärä oli kaksi zettatavua (yksi zettatavu vastaa 250 miljardia DVD-levyä). Datan määrän arvioidaan kasvavan 181 zettatavuun vuodessa vuoteen 2025 mennessä. Tiedontuotanto voi ylittää 32 500 zettatavua vuodessa vuoteen 2055 mennessä.

VAATIVAT MOBIILIT JÄRJESTELMÄ- RATKAISUT

JOHTAMISEN MAHDOLLISTAJA

WWW.CONLOG.FI

Virtuaalimaailma yleistyy tulevaisuudessa. Todellisuuslasit ja älykkäät piilolinssit voidaan yhdistää älyvaatteisiin.

Tulevaisuudessa hallitusten ja yritysten päätöksenteko on yhä enemmän riippuvainen kansalaisia ja kuluttajia koskevien tietojen saatavuudesta, ja päätösten laatu määräytyy kyvystä ymmärtää näitä tietoja. Tietojen fyysinen ja digitaalinen suojaus tulee siksi entistä kriittisemmäksi. Pilvipohjaiset ratkaisut yhtäältä luovat varastointi- laskentakapasiteettia, toisaalta monimutkaistavat datan itsemääräämisoikeutta.

Jo lähitulevaisuudessa tiedon määrä ylittää kyvyn käyttää, käsitellä ja analysoida sitä. Uudet tiedontallennusteknologiat, kuten DNA-varasto ja 5D-optinen tallennus kasvattavat varastointikapasiteettia huomasti. Lisäämällä myös prosessorin muistissa olevaa tietojenkäsittelykykyä ne lyhentävät tietojen haun käsittelyaikaa. Jossakin vaiheessa kvanttitalennuksen odotetaan mullistavan tietojenkäsittelyn ja viestinnän.

Nykyteknologian raja on tulossa vastaan

Integroitujen mikropiirien miniatyrisointi ja rinnakkainen tiedonkäsittely ovat tähän asti johtaneet merkittävään tiedon varastointi- ja prosessointikapasiteetin parannuksiin. Nykyteknologialla fysiikan rajat ovat tulossa vastaan estäen suorituskyvyn kasvamisen jatkamisen. Jatkossa kehitys perustuu tehtäväkohtaisiin prosessoreihin ja ohjelmistoihin, grafeenin, metamateriaalien, biologisen, neuromorfisen, optisen kehityksen kanssa. Kvanttipohjaiset sirusuunnittelumenetelmät voivat tarjota ainutlaatuisia ongelmanratkaisumenetelmiä. Neuromorfiset sirut voivat edistää tekoälyn vallankumouksellista kehitystä.

Kvanttilaskenta mahdollistaa joidenkin ongelmien ratkaisemisen paljon nopeammin kuin perinteiset tietokoneet. Se voi johtaa vallankumouksellisiin muutoksiin useilla aloilla, kuten rahoituspalvelut, valmistus, tekoäly, kyberturvallisuus sekä kemian ja biologian teknologiat. Näiden innovaatioiden omaksuminen on ratkaisevan tärkeää.

Sensorit integroituvat pilviin

Sensoritekniikan kehitystä leimaa jatkuva miniatyrisointi, parantuva energiatehokkuus sekä integroituminen ulkoisiin palveluihin, kuten pilvipalveluihin. Kvantti-ilmiöt eroavat klassisista fysikaalisista ominaisuuksista. Se mahdollistaa uudenlaisia ominaisuuksia. Esimerkiksi kvanttilomittuminen mahdollistaa ”seinien ympärille näkemisen”.

Vuoteen 2055 mennessä kvanttianturitekniikka voi mahdollisesti murtaa ydinpelotteen yhden kulmakiven paljastamalla valtamerien syvyyksissä piilottelevat SSBN-sukellusveneet.

Seuraavien 30 vuoden aikana sensoreita on yhä enemmän sekä julkisissa että yksityisissä kohteissa kaupunki- ja maaseutuympäristöissä sekä maan alla. Niiden dataa käytetään esimerkiksi tekemään kaupungeista turvallisempia, parantamaan terveydenhuoltoa, kommunikoidaan älylaitteiden kanssa jne. Ne myös mahdollistavat ihmisten seurannan.

Viestinnän kehitys on ollut huimaa: viimeisen 30 vuoden aikana tiedonsiirtonopeudet ovat kasvaneet lähes miljoonakertaiseksi. Kuituoptisten teknologioiden ja infrastruktuurin tulevan kehityksen odotetaan jatkuvan nykytahtia. Seuraavien kolmen

vuosikymmenen aikana kuituverkon laskevat kustannukset sekä satelliittipohjaisen Internetin leviäminen yhä useamman käyttöön tekevät internetistä aidosti maailmanlaajuisesti kattavan.

Matkaviestintälaitteiden kehitys kulkee rinnakkain todellisuuslasien, älykkäiden piilolinssien ja fyysisen ja biologisen maailman yhdistävien puettavien laitteiden kehityksen kanssa. Virtuaalimaailmoista saattaa tulla yleisempiä tulevaisuudessa. Ihmiset ja ja yhteiskunnat turvautuvat niihin yhä enemmän jokapäiväisissä tehtävissä, kuten henkilökohtaisen terveydentilan seurannassa, virtuaalisen ja lisätyn todellisuuden vuorovaikutuksessa ja pääsyssä julkisiin palveluihin.

Tekoäly on manipuloitavissa

Vuoteen 2055 mennessä tekoälyn kehityksen odotetaan tuovan merkittäviä hyötyjä useilla elämän alueilla. Siirtyminen reunalaskentaan, eli sensorissa tai muussa laitteessa tapahtuvaan tiedonkäsittelyyn vähentää tai poistaa pilviyhteyden tarpeen. Tekoälyn teknologiat ja käyttö kehittyvät nopeammin kuin niiden sääntely ja valvonta. Tämä haastaa yhteiskunnan kyvyn pysyä kehityksen tahdissa. Tekoälyn yleistymisen myötä myös tekoälyn manipulointi ja käyttäminen haitallisiin tarkoituksiin on otettava vakavasti.

On todennäköistä, että tekoälyn kapasiteetti ylittää ihmisen hahmontunnistuskyvyn jo vuoteen 2030 mennessä. Tekoälyjärjestelmillä on jo kyky tunnistaa ja havaita esineitä kuvissa ja videoissa. Generatiivinen tekoäly luo jo nyt mm. uutisia ja tekee sävellyksiä. Se mullistaa mediaa ja markkinointia. Sen avulla yritykset voivat kohdistaa markkinointinsa ihmisten yksilöllisiin mieltymyksiin. Samoin tiedustelu ja vaikuttamisen valmistelut voidaan massaräätälöidä jokaiselle kohteelle erikseen. Luonnonmukaiset kielenkäsittelysovellukset voivat auttaa murtaamaan kielimuurit eri yhteiskuntien välillä, mikä edistää laajempaa maailmanlaajuista yhteyksiä.

Generatiivisen tekoälyn kehittyminen lisää työn tuottavuutta vähentämällä ihmisten tarvetta, mutta voi myös aiheuttaa häiriöitä työmarkkinoilla. Pidemmällä aikavälillä generatiivisen tekoälyn, joka pystyy koodaamaan itseään tai opettamaan itsensä arvioidaan mullistavan ihmisen ja tietokoneen välistä vuorovaikutusta ja muuttavan ihmisten käyttäytymistä. Kehittyvät hermoliihtynät parantavat tekoälyn kykyä tulkita ihmisen ilmaisuja, tunteita ja fyysisiä liikkeitä ja aikomuksia. Tekoäly oppii pian tuntemaan ihmisen paremmin kuin tämä itse.

Digitaaliset kaksoiset

Digitaaliset kaksoiset ovat virtuaalisia esityksiä fyysisistä esineistä, järjestelmistä tai prosesseista. Ne on suunniteltu simuloimaan, analysoimaan ja optimoimaan todellisia skenaarioita ja luotu anturitietojen yhdistelmällä, koneoppimisalgoritmeilla, edistyneellä mallinnustekniikoita hyödyntäen syn-teettisiä ympäristöjä. Ne heijastavat mahdollisimman tarkasti niiden todellista maailmaa. Digitaalisilla kaksoisilla on potentiaalista sovellusta useilla aloilla, kuten valmistus, terveydenhuolto, älykkäiden kaupunkien kehittäminen, ilmaliikenne ja autoteollisuus. Tekniikan kehittyessä digitaaliset kaksoiset voivat integroitua muiden mahdollistavien teknologioiden, kuten tekoälyn, lisätyn todellisuuden ja somen kanssa.

Energian tuotanto ja varastointi

Tulevaisuudessa maailmanlaajuisen energiavalikoiman odotetaan siirtyvän vaihteittain fossiilisista polttoaineista uusiutuvien energialähteiden, sähköistykseen ja vähähiiliseen käyttöön. Sähköenergian varastointitekniologialla tulee olemaan ratkaiseva rooli kyvyssä ylläpitää luotettavaa energiahuoltoa, etenkin kun mobiililaitteiden ja sähköajoneuvojen sähkönsyönti alkaa lisääntyä.

Litiumioniakut hallitsevat tällä hetkellä markkinoita. Ne ovat käytössä sähköautoissa ja muissa lyhytkestoisissa sähkön varastointikohteissa. Solid-state-akkujen odotetaan syrjäyttävän litiumionitekniologian pienemmällä, kevyemmällä ja turvallisemmalla akuilla, jotka sisältävät orgaanisia ja epäorgaanisia elektrolyyttejä, kuten metallinen natrium ja metallinen litium.

Superkondensaattorit ovat myös lupaava tallennustekniikan alue, niillä on ylivoimainen tehotehokkuus ja latausominaisuudet. Tällä hetkellä joukkoliikenteessä käytetään kondensaattoreita suurkaupunkien joukkoliikenteessä. Ne ladataan erikoisasemilla; latausmahdollisuudet voivat kehittyä edelleen tulevaisuudessa, mahdollisesti maanalaiseksi langattomaksi magneettikeloja käyttävät järjestelmät.

Akkujen kapasiteetin kasvun ja latausinfrastruktuurin kehittymisen myötä sähköajoneuvojen ja droonien toimintamatkat kasvavat ja ne pystyvät operoimaan kauas syrjäisille alueille, mikä mahdollistaa parannuksia valvontakykyyn, etsintä- ja pelastusoperaatiot, toimituspalvelut ja innovatiiviset kuljetustavat. ■

KUVA: JOHANNA JÄKÄLÄNIEMI

AURINKOINEN SYYSKUU KONTTAISELLA on takanapäin, väkeä vieraili mökeillä kovasti. Kahden mökin remontista huolimatta, varaustilanne oli heinäkuun tasolla. Säätsuosi hellelukumien jopakuun puoleen väliin asti, jonka jälkeen ilmat viileni ja tuli oikea syksyn tuntu. Väki patikoi, sienesti ja marjasti, osa kävi myös metsällä. Kalaa nousi Konttaisenjärvestä taas paljon. Kesällä Konttaiseilla nautittiin hellesäistä, vaikka alkukesällä sääskiä oli ihan järkyttävästi ja kesä-heinäkuun vaihte oli kylmä ja sateinen. Sateisenakin päivänä Konttaisen uimaranta oli kovalla käytöllä, ainakin lasten mieleen oli polskia vedessä, satoi tai paistoi. Onneksi talvisin avantokoppina toimiva katos on kesällä sateen ja sääskien suoja.

TÄNÄKIN KESÄNÄ tehtiin monenlaisia korjauksia Konttaiseilla. Kalastajille tehtiin uusi perkuupaikka, jossa kalojen käsittely on helppoa ja roipheet saadaan suoraan pussilla biojätteeseen. Myös kalaverkkojen selvittelyteline parannettiin toimivammaksi. Yleisesti uimaranta laitettiin kuosiin, hiekkaa lisättiin ja ”rakennustyömaa”-ilme saatiin pois ja paikka viihtyisäksi. Syksyllä korjattiin savustuskatoksen takka ja lattia sekä muokattiin katos toimivammaksi. Järvinäkymää avattiin ja pajukkoa raivattiin pihateiden varsilta.

LOMA-KONTTAINEN ISÄNNÖI Konttaisenrantaa. Hoitamme Konttaisenrannan varaukset, majoitusten las- kutuksen, mökkien tarkastukset ja loppusiivoukset. Lisäksi pidämme Konttaisenrannan kiinteistöstä huolta, teemme kausihuollot, pienet korjaukset ja remontoinnit sekä suursiivoukset. Vuonna 2020 yrityssämme oli sukupolvenvaihdos, jolloin **Mikko** ja **Maija**

jäivät eläkkeelle. Veljeni **Joel** tuli töihin vuonna 2022, vaikka onhan hän työskennellyt Konttaiseilla jo pienestä pitäen. Hänen puolisonsa **Johanna** aloitti työt tämän vuoden toukokuussa.

Pääsääntöisesti pidämme Konttaisen mökit kunnossa kolmistaan. **Teemu** on apurina aina kun tarve vaatii, muutoin hän käy leipätoimissa muualla. Maijaa voi Konttaiseilla vielä toisinaan tavata, kiireaikoina ja lomatuurauksissa hän ohjentelee auttavan kätensä. Joel vastaa Konttaisenrannan vikapäivystyksestä, rakentaa, korjaa ja remontoi, pysyy hänellä imurikin käsissä. Johanna pitää mm. mökit siisteinä sekä hoitaa kanssani mökkivarauksia ja muita toimistohommia.

Tehokolmikkona autamme toinen toista ja yhdessä kehitämme ja ylläpidämme mahtavaa Konttaisen lomakylää. Tavataan Konttaisenrannassa!

TEKSTI: PÄIVI VETELÄINEN

KUVA: HENRI VÄISÄNEN

Kuvassa => Johanna, Joel, Päivi, Teemu.

Upseeriliiton Vierumäen mökkien hiihtolomaviikoille 8 ja 9 sekä Konttaisenrannan viikoille 8–15 sekä pääsiäisviikolle arvotaan mökkien vuokraajat. Mahdollisuuteen vuokrata mökki em. viikolle voi ilmoittautua lokakuun aikana.

Mökkivuokrausten arvontaan voi ilmoittautua yhdelle viikolle. Arvonta tehdään maanantaina 4.11.2024 ja arvonnassa voittaneille ilmoitetaan sähköpostitse viikoilla 44–45.

Keväällä 2025 Konttaisella arvotaan ensimmäistä kertaa pääsiäisviikko kokonaisena viikkona, jotta pääsiäisen viettäjät voivat lomaila pääsiäispyhät kokonaan Konttaisenrannassa. Pääsiäisviikko arvotaan keskiviikosta keskiviikkoon.

Vierumäen mökeissä arvottavat hiihtolomaviikot ovat:

- viikko 8: 14. – 21.2.2025 (perjantai – perjantai)
- viikko 9: 21. – 28.2.2025 (perjantai – perjantai)

Konttaisenrannassa arvottavat kevätviikot ovat:

- viikot 8–15, joilla vaihtopäivä on **lauantai**
- pääsiäisviikko 16.–23.4.2025 (keskiviikko-keskiviikko)

Mökkien arvontoihin ilmoittaudutaan ilmoittautumislinkeillä. Ne löytyvät myös Upseeriliiton kotisivujen jäsenosiosta. Ilmoittautumiset Vierumäen mökkien arvontaan linkillä: https://www.lyyti.in/Vierumaen_hiihtolomaviikot2025
Ilmoittautumiset Konttaisenrannan mökkien arvontaan: <https://www.lyyti.in/KonttaisenKevat2025arvonta>

Arvonta-aikana mökki vuokrataan kokonaiseksi viikoksi. Mökkien jäsenhinnat löytyvät verkkosivujen jäsenosiosta. Mökkivaruksen vahvistamiseksi tulee maksaa 50 € varausmaksu.

KONTTAISEN MÖKKIEN ARVONTA JA EDELLISEN VUODEN VOITTO

Konttaisella hiihtolomaviikoilla 8, 9 ja 10 on arvonnassa käytäntö, että edellisenä vuonna mökin saaneet ovat mukana arvonnassa toisella kierroksella. Tällä menettelyllä useampi jäsen saa mahdollisuuden päästä suosituilla viikoilla Konttaiselle. Ilmoittaudu arvontaan heti, älä jätä viimeiseen päivään viimeiselle minuutille!

UPSEERILIITON YHTEYSTIEDOT

Puheenjohtaja

evl Ville Viita
viita@upseeriliitto.fi
044 501 0378

Neuvottelupäällikkö

komkapt Kari Nousiainen
nousiainen@upseeriliitto.fi
040 827 1747

Viestintäpäällikkö

Essi Lindqvist
lindqvist@upseeriliitto.fi
040 565 1835

Toimisto

Laivastokatu 1 B,
toimisto@upseeriliitto.fi
00160 Helsinki

Varapuheenjohtajat

evl Janne Rautakorpi
rautakorpi@upseeriliitto.fi
0299 800

Pääluottamusmiehet (PV)

maj Tero Pynnönen
pynnonen@upseeriliitto.fi
0299 500 780

Sotilasaikakauslehden toimitussihteeri

komkapt Marko Varama
varama@upseeriliitto.fi
040 844 8255

Upseeriliiton Konttaisenranta

Virkkulantie 30
93830 RUKATUNTURI

maj Kari Saukkonen
saukkonen@upseeriliitto.fi
0299 800

maj Petri Soppi
soppi@upseeriliitto.fi
0299 500 781

Hallintosihteeri

Erja Elopuro
elopuro@upseeriliitto.fi
040 537 1799

Asianajotoimisto Lindell Oy

Olli-Pekka Lindell
toimisto@asianajotoimisto-
lindell.fi
(02) 251 1004, 0400 826 078

Edunvalvontapäällikkö

maj Mika Ylönen
yloinen@upseeriliitto.fi
050 362 2884

kaptl Markus Halme
halme@upseeriliitto.fi
0299 500 792

Liittosihteeri

Päivi Schroderus
schroderus@upseeriliitto.fi
050 338 8228

Loma-Konttainen ky

Puh. arkisin
kello 10.00–15.00
0400 393 756
asiakaspalvelu@
loma-konttainen.fi

RVL:n pääluottamusmies

kapt Aki Järvinen
jarvinen@upseeriliitto.fi
0295 421 491

UPSEERILIITTO.FI

Upseeriliiton golfkilpailun tuloksia

UPSEERILIITON GOLFKILPAILU pelattiin 12. syyskuuta Vierumäellä Cooke-kentällä hyvissä sääolosuhteissa.

Kisapäivänä oli aurinkoista ja mukavan lämmintä, lisäksi kenttä oli erinomaisessa kunnossa.

Lisää tuloksista ja kuvia Upseeriliiton kotisivujen jäsenuutisissa www.upseeriliitto.fi/Uutishuone/Jasenuutiset

Kilpailussa pelattiin kolme jäsensarjaa ja kutsuvierassarja joukkuekilpailuna.

A-sarja: 1. **Albert Aaltonen**, 2. Roni Laaksonen, 3. Henry Rautio

B-sarja: 1. **Otto Malvikko**, 2. Eero Syrjä, 3. Panu Pelkonen

C-sarja: 1. **Jukka Koskela**, 2. Juha Tammikivi, 3. Markku Heinonen

Kutsuvierassarja: **Erkki Mikkola** (UL), **Juha Niemi** (Niemi Oy), **Mikko Männikkö** (Nordea), **Jani Holmberg** (Seligson)

Jäsenetuja

**KÄYTÄ UUTTA JÄSENETUAMME, JOS MUUTTAMINEN ON
AJANKOHTAISTA:**

SOTILASAIKAKAUSLEHTI

Maamme johtavaa sotilasalan ammattilehteä julkaisee upseerien akavalainen ammattijärjestö, Upseeriliitto ry.

Puolustusvoimat suorittaa vuositason miljardeihin kuluihin, joista päättävät suomalaiset upseerit ja valtionhallinnon virkamiehet. He lukevat Sotilasaikakauslehteä, sotilasalan johtavaa ammattilehteä.

Sotilasaikakauslehti käsittelee puolustusvoimien hankintoja, koulutusta, turvallisuuspolitiikkaa, strategiaa ja ajankohtaisia aiheita.

**Varaamalla ilmoitustilaa
varmistat yrityksesi näkymisen
puolustusvoimien päättäjille.**

**Varmista näkyvyytesi
puolustusvoimien päättäjille**

e-mail juha.halminen@mediaosasto.fi
tel. +358 50 5922722

[www.
upseeriliitto.fi](http://www.upseeriliitto.fi)

FF21

Posti Green

COMBITECH

Kovaa softaa

Nopeampaa päätöksentekoa
suorituskykyisillä ohjelmistoilla.

Combitech Finland

www.combitech.fi